

Bruxelles, 31. ožujka 2023.
(OR. en)

7953/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0089(COD)**

**DRS 22
COMPET 290
IA 62
EJUSTICE 13
CODEC 541**

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	30. ožujka 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 177 final
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni direktiva 2009/102/EZ i (EU) 2017/1132 u pogledu daljnjeg širenja i unapređenja upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 177 final.

Priloženo: COM(2023) 177 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 29.3.2023.
COM(2023) 177 final

2023/0089 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni direktiva 2009/102/EZ i (EU) 2017/1132 u pogledu daljnjeg širenja i unapređenja upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2023) 377 final} - {SWD(2023) 177 final} - {SWD(2023) 178 final} -
{SWD(2023) 179 final}

OBRAZLOŽENJE

KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Trgovačka društva najvažniji su element jedinstvenog tržišta. Zahvaljujući svojim poslovnim aktivnostima i ulaganjima, među ostalim na prekograničnoj osnovi, trgovačka društva imaju vodeću ulogu u doprinosu gospodarskom napretku i konkurentnosti EU-a te u usporednoj tranziciji EU-a na održivo i digitalno gospodarstvo. Stoga je trgovačkim društvima potreban predvidljiv pravni okvir koji pogoduje rastu i prilagođen je suočavanju s novim gospodarskim i socijalnim izazovima u svijetu koji se sve više digitalizira. Iako se trgovačka društva osnivaju u skladu s nacionalnim pravom, pravom društava EU-a utvrđuje se pravni okvir kojim se povećava pravna sigurnost na jedinstvenom tržištu i predvidljivost za trgovačka društva. Taj okvir prava društava, kojim su obuhvaćane uloge i odgovornosti poslovnih registara, morat će ići ukorak s novim izazovima i napretkom. S tim ciljem Komisija iznosi ovaj prijedlog.

U skladu s ciljevima EU-a povezanim s digitalizacijom te utvrđenima posebno u komunikaciji Komisije *Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće*¹, cilj je ovog prijedloga odgovoriti na napretke u digitalizaciji i tehnologiji koji su znatno promijenili način rada poslovnih registara te način na koji poslovni registri, trgovačka društva i javna tijela međusobno komuniciraju o pitanjima povezanim s pravom društava. Pandemija uzrokovana bolešću COVID-19 jasno je pokazala da digitalni alati imaju ključnu ulogu u osiguravanju kontinuirane komunikacije među trgovačkim društvima te poslovnim registrima i nadležnim tijelima. Cilj je ovog prijedloga i donijeti mjere povezane s pravom društava kojima bi se uklonile prepreke u prekograničnom širenju s kojima se mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) trenutačno suočavaju na jedinstvenom tržištu, u skladu s komunikacijama Komisije *Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.*² i *Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu*³.

Ovim će se prijedlogom doprinijeti stvaranju integriranijeg i digitaliziranijeg jedinstvenog tržišta te smanjenju administrativnog opterećenja u trgovačkim društvima u iznosu od oko 437 milijuna EUR godišnje. Isto tako, njime će se u mjeri u kojoj je to moguće ograničiti nova opterećenja, i to unapređenjem nacionalnih poslovnih registara i njihove međusobne povezanosti putem sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS)⁴, uzimajući pritom u obzir različite nacionalne sustave i pravne tradicije.

Prijedlogom se posebno nastoji povećati transparentnost trgovačkih društava na jedinstvenom tržištu upotrebom digitalnih alata kao što je BRIS, poboljšati pouzdanost podataka o trgovačkim društvima i stvoriti povjerenje među državama članicama, registrima i nadležnim tijelima, među ostalim poboljšavanjem povezanosti javnih tijela. Cilj mu je i ukinuti i smanjiti formalnosti povezane s upotrebom informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama te učiniti osnivanje društava kćeri i podružnica u drugim državama članicama kraćim i cjenovno nižim, među ostalim primjenom načela „samo jednom” (čime se od trgovačkih društava ne bi zahtijevalo da poslovnim registrima dostave informacije više puta). Na taj se način njime nastoji smanjiti ukupno administrativno opterećenje za trgovačka

¹ COM(2021) 118 final.

² COM(2021) 350 final.

³ COM(2020) 103 final.

⁴ [Poslovni registri – pretraživanje poduzeća u EU-u](#)

društva i druge dionike u prekograničnim situacijama te pojednostaviti širenje MSP-ova u cijelom EU-u.

Kako bi funkcioniranje unutarnjeg tržišta bilo što nesmetanije, ključno je osigurati jednostavan pristup i jednostavnu prekograničnu upotrebu podataka o trgovačkim društvima bez administrativnog opterećenja, čime će se poduprijeti ekonomska djelatnost i stvoriti sigurnije i povoljnije gospodarsko okruženje za trgovačka društva, potrošače i druge dionike (ulagače, vjerovnike, radnike). Takvi su uvjeti ključni kako bi se trgovačkim društvima, posebno MSP-ovima, olakšalo poslovanje i pomoglo u istraživanju drugih tržišta EU-a i širenju na njih, čime bi se doprinijelo gospodarskom rastu.

Iako u sve digitaliziranijem svijetu ulagači, vjerovnici, potrošači i sama trgovačka društva sve više zahtijevaju transparentnost, još uvijek postoje prepreke pristupu informacijama o trgovačkim društvima iz poslovnih registara u prekograničnim situacijama. Informacije o trgovačkim društvima koje su potrebne dionicima još uvijek nisu u dostatnoj mjeri dostupne u nacionalnim poslovnim registrima i/ili prekogranično putem BRIS-a, pa dionici nailaze na poteškoće kad ih traže. Pravom društava EU-a već se osigurava usklađenost zahtjeva za objavu informacija o društvima kapitala, ali neki važni podaci (npr. o središnjoj upravi trgovačkih društava i glavnom mjestu poslovanja ili o skupinama trgovačkih društava) još uvijek nisu dostupni na razini EU-a, a rijetko su dostupni i u registrima država članica. Isto tako, na razini EU-a nisu dostupni podaci o drugim subjektima, kao što su društva osoba, koja imaju važnu ulogu u gospodarstvu brojnih država članica.

Zahtjevi za transparentnošću podrazumijevaju i da informacije o trgovačkim društvima trebaju biti pouzdane. Dionici, nadležna tijela i javnost moraju imati povjerenja u točnost, ažuriranost i pouzdanost informacija o trgovačkim društvima kako bi ih mogli upotrebljavati u poslovne svrhe, tijekom upravnih i sudskih postupaka. Pravom društava samo su djelomično obuhvaćeni minimalni standardi za *ex ante* provjere. Sve države članice u određenoj mjeri provode *ex ante* kontrolu dokumenata i informacija o trgovačkim društvima, ali postoje razlike u nacionalnim postupcima. To često dovodi do nedostatne razine povjerenja u informacije o trgovačkim društvima registriranim u drugim državama članicama.

Izravna upotreba informacija o trgovačkim društvima često je i ometana ili onemogućena u prekograničnim situacijama zbog čestih administrativnih prepreka. Zbog tih prepreka nastaju opterećenja za trgovačka društva te čak mogu imati i odvraćajući učinak, posebno za MSP-ove. Na primjer, pri osnivanju društva kćeri ili podružnice u drugoj državi članici trgovačka društva još se ne mogu pouzdati u načelo „samo jednom” i moraju dostaviti svoje podatke i u registre drugih država članica iako su već zabilježeni u njihovim nacionalnim poslovnim registrima. Često moraju legalizirati te dokumente (apostil). Trgovačka društva isto su tako često suočena sa sličnim poteškoćama kad žele upotrijebiti svoje informacije iz nacionalnih poslovnih registara, na primjer u postupcima s nadležnim tijelima ili sudskim postupcima u drugoj državi članici. Nadalje, izvadci o trgovačkim društvima, koje trgovačka društva i pravni stručnjaci često upotrebljavaju kako bi potvrdili informacije i identificirali trgovačka društva u brojne svrhe, različiti su i ne mogu se upotrijebiti u prekograničnim situacijama bez opterećujućih i skupih formalnosti.

Opći su ciljevi ovog prijedloga povećati transparentnost i razinu povjerenja u poslovnom okruženju, osigurati digitaliziranije i povezanije prekogranične javne usluge za trgovačka društva te jednostavnije prekogranično širenje za MSP-ove, čime bi jedinstveno tržište postalo integriranije i digitaliziranije.

U svrhu postizanja ovih ciljeva, ovim će se prijedlogom:

- povećati količina podataka o trgovačkim društvima dostupna u poslovnim registrima i/ili putem BRIS-a te pouzdanost tih podataka;
- omogućiti izravna upotreba podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima pri osnivanju prekograničnih podružnica i društava kćeri te u drugim prekograničnim aktivnostima i situacijama.

Ovaj je prijedlog uključen u program rada Komisije za 2023. kao jedna od ključnih mjera u okviru glavnog cilja Komisije „Europa spremna za digitalno doba”⁵.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Cilj je ovog prijedloga nadopuniti postojeća pravila o pravu društava EU-a kodificirana u Direktivi (EU) 2017/1132 (Kodificirana direktiva o pravu društava). Cilj mu je i povećati količinu podataka o trgovačkim društvima javno dostupnih u poslovnim registrima i/ili putem BRIS-a, povećati pouzdanost podataka o trgovačkim društvima u poslovnim registrima i olakšati njihovu upotrebu pri osnivanju prekograničnih podružnica i društava kćeri te u drugim prekograničnim aktivnostima i situacijama. U tom će se kontekstu prijedlog temeljiti na postojećim odredbama iz Kodificirane direktive o pravu društava, koje će se prijedlogom proširiti.

Direktivom (EU) 2019/1151 (Direktiva o digitalizaciji) pozornost se usmjerava na uspostavljanje postupaka povezanih s pravom društava koji se mogu u potpunosti obavljati putem interneta te se utvrđuju pravila za osnivanje društava kapitala, registraciju podružnica i podnošenje dokumenata u poslovne registre u potpunosti putem interneta⁶. Ovim se prijedlogom dopunjuje ta direktiva, ali se njime pozornost usmjerava na druge probleme povezane s pravom društava EU-a koji zahtijevaju digitalizaciju, koji se posebno nastoje riješiti poboljšavanjem dostupnosti i pouzdanosti informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima i putem BRIS-a te njihove upotrebe u prekograničnim situacijama.

Prijedlog se temelji na upotrebi BRIS-a te proširuje njegovu upotrebu bez mijenjanja njegove infrastrukture ili načina na koji funkcionira. BRIS se temelji na pravnim obvezama iz Direktive 2012/17/EU i Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/1042. Na temelju prijedloga više će podataka o trgovačkim društvima postati dostupno putem BRIS-a te će se propisati češća razmjena među poslovnim registrima (u svrhu primjene načela „samo jednom”) putem BRIS-a. Isto tako, njime će se BRIS povezati s drugim sustavima povezivanja registara na razini EU-a.

• **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predloženim mjerama izravno će se doprinijeti ostvarenju ciljeva povezanih s digitalizacijom utvrđenih u Komunikaciji *Digitalni kompas 2030*.⁷, posebno postizanju cilja prema kojem bi 100 % ključnih javnih usluga do 2030. europskim građanima i poduzećima bilo dostupno putem interneta te stvaranju povezanih javnih uprava, među ostalim primjenom načela „samo jednom”. Prijedlog će biti u skladu i s pristupom utvrđenim u Komunikaciji *Digitalizacija pravosuđa u Europskoj uniji*⁸, u kojoj se naglašava važnost digitalnih alata kojima bi se

⁵ COM(2022) 548 final.

⁶ Direktiva (EU) 2019/1151 o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132.

⁷ COM(2021) 118 final.

⁸ COM(2020) 710 final.

poduzećima omogućili pristup informacijama, komunikacija s nadležnim tijelima i pristup pravosuđu.

Cilj je predloženih mjera olakšati prekogranično širenje MSP-ova, posebno ukidanjem ili smanjenjem formalnosti potrebnih za upotrebu informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama i pri osnivanju društava kćeri i podružnica u drugim državama članicama. One su ujedno neposredan odgovor na komunikacije *Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.*⁹ i *Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu*¹⁰. U strategiji za MSP-ove posebno je navedeno da će se Komisija „savjetovati i procijeniti potrebu za dodatnim mjerama u području prava trgovačkih društava kako bi se MSP-ovima olakšalo prekogranično širenje i rast”.

Općenito, prijedlog će biti relevantan kao odgovor na zahtjev Europskog vijeća iz njegovih zaključaka od 24. i 25. ožujka 2022. koji se odnosi na „dovršenje jedinstvenog tržišta, posebno u pogledu digitalizacije i usluga” i „pomno praćenje i sprečavanje uskih grla i uklanjanje preostalih neopravdanih prepreka i administrativnih opterećenja te na izbjegavanje novih”¹¹.

Prijedlogom, posebno njegovim mjerama za poboljšanje *ex ante* kontrola podataka o trgovačkim društvima i povećanje transparentnosti, doprinijet će se borbi protiv zloupotrebe struktura prava društava i djelotvornom uvođenju sankcija EU-a protiv trgovačkih društva koja te strukture zloupotrebljavaju.

Prijedlog dopunjuju druge postojeće inicijative povezane s digitalizacijom i u skladu je s njima. Na primjer, usko je povezan s Uredbom o elektroničkoj identifikaciji (Uredba eIDAS)¹² i prijedlogom o izmjeni te uredbe u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet iz 2021.¹³ U Direktivu o digitalizaciji iz 2019. već je uključena upotreba elektroničke identifikacije i usluga povjerenja u okviru Uredbe eIDAS za elektroničku identifikaciju u postupcima povezanim s pravom društava. Trenutačan prijedlog temelji se na upotrebi usluga povjerenja (npr. kako bi se osiguralo da su predložene potvrde o podacima o trgovačkim društvima iz EU-a i digitalne punomoći EU-a dostatno ovjerene da bi se u njih moglo pouzdati u prekograničnim situacijama) i bit će u skladu s novim digitalnim sredstvima, npr. europskom lisnicom za digitalni identitet, koja je uvedena kao dio tekuće revizije okvira za eIDAS.

Prijedlogom se dopunjuju i druga pravila i inicijative EU-a čiji je cilj povećati transparentnost u vezi s trgovačkim društvima. To uključuje Direktivu o borbi protiv pranja novca¹⁴, kojom se pozornost usmjerava na informacije o stvarnom vlasništvu, i Uredbu o postupku u slučaju nesolventnosti¹⁵, kojom su obuhvaćene informacije o nesolventnim subjektima dostupne u registrima nesolventnosti. Cilj prijedloga posebno je povezati BRIS sa sustavom međupovezivanja registara stvarnog vlasništva (BORIS)¹⁶ i sa sustavom međusobne povezanosti registara nesolventnosti (IRI)¹⁷, bez mijenjanja ili zaobilaženja pravila i granica pristupa informacijama dostupnima u tim sustavima povezivanja. Ovaj je prijedlog relevantan

⁹ COM(2021) 350 final.

¹⁰ COM(2020) 103 final.

¹¹ [Zaključci Europskog vijeća, 24. i 25. ožujka 2022. – Consilium \(europa.eu\).](#)

¹² Uredba (EU) 910/2014.

¹³ COM(2021) 281 final.

¹⁴ Direktiva (EU) 2015/849 kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/843.

¹⁵ Uredba (EU) 2015/848.

¹⁶ [Europski portal e-pravosuđe – Sustav međusobne povezanosti registara stvarnog vlasništva \(europa.eu\).](#)

¹⁷ [Europski portal e-pravosuđe – Stečajni registri i registri nesolventnosti – pretraživanje nesolventnih dužnika u EU-u \(europa.eu\).](#)

i za nedavne inicijative povezane s oporezivanjem, tj. za prijedlog o sprečavanju zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe¹⁸, jer će veća transparentnost i pouzdaniji podaci o trgovačkim društvima pomoći u radu poreznih tijela u okviru drugih inicijativa.

Prijedlogom se dopunjuju i druge inicijative EU-a kojima je cilj olakšati razmjenu prekograničnih informacija i prekogranične postupke, kao što su Uredba o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika¹⁹ ili prijedlog o jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki²⁰. Dok se ovim prijedlogom utvrđuju postupak povezan s pravom društava i posebna pravila povezana s informacijama o trgovačkim društvima dostupnima u poslovnim registrima i/ili putem BRIS-a i s omogućavanjem njihove izravne prekogranične upotrebe, Uredbom o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika utvrđuju se opća pravila za pružanje informacija na internetu, internetske postupke i pomoćne usluge povezane s funkcioniranjem unutarnjeg tržišta. Iz njegova područja primjene izričito su isključeni postupci povezani s početnim upisom poslovne djelatnosti u poslovni registar i postupci povezani s osnivanjem ili bilo kakvim budućim podnošenjem dokumentacije koje provode trgovačka društva u smislu članka 54. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) jer je za takve postupke potreban sveobuhvatan pristup koji bi omogućavao digitalna rješenja tijekom cijelog životnog ciklusa trgovačkog društva²¹. Međutim, u svrhu osiguravanja sinergije s jedinstvenim digitalnim pristupnikom, države članice će informacije o internetskim postupcima iz ovog prijedloga staviti na raspolaganje na internetskim stranicama dostupnima s pomoću jedinstvenog digitalnog pristupnika²². Jedinstvena europska pristupna točka, čiji je fokus uglavnom na informacijama s financijskog tržišta povezanim sa subjektima ili proizvodima i namijenjenima ulagačima, a cilj zadovoljavanje potreba tržišta, bit će usmjerena na druge korisnike te će pristupati informacijama i upotrebljavati ih drugačije nego BRIS, na kojem se temelji ovaj prijedlog.

Ovim se prijedlogom pozornost usmjerava na potrebu izravnih korisnika, kao što su trgovačka društva, drugi dionici i javna tijela, da imaju pristup pouzdanim i ažuriranim službenim podacima o trgovačkim društvima na temelju pravnih obveza poslovnih registara te da ih mogu upotrebljavati u prekograničnim situacijama. Stoga njime nije obuhvaćena ponovna upotreba informacija o trgovačkim društvima iz poslovnih registara u komercijalne i nekomercijalne svrhe, koja je uređena Direktivom o otvorenim podacima²³. Isto tako, prijedlogom nisu obuhvaćene obveze koje poslovni registri imaju kao statistički poslovni registri, koje su uređene Uredbom o europskim poslovnim statistikama²⁴.

Osim toga, odredbama o ukidanju legalizacije ili sličnih formalnosti, kao što je apostil za ovjerene podatke o trgovačkim društvima dobivene iz poslovnih registara, nadopunjuje se Uredba o javnim ispravama²⁵. Time su obuhvaćene javne isprave za građane (npr. rodni list, vjenčani list, presuda) te se utvrđuje da njihove ovjerene preslike koje su izdala nadležna tijela

¹⁸ Prijedlog direktive Vijeća o utvrđivanju pravila za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe i izmjeni Direktive 2011/16/EU (COM(2021) 565 final).

¹⁹ Uredba (EU) 2018/1724.

²⁰ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi jedinstvene europske pristupne točke za centralizirani pristup javno dostupnim informacijama koje se odnose na financijske usluge, tržišta kapitala i održivost (COM(2021) 723 final).

²¹ Vidjeti uvodnu izjavu 23. i Prilog II. Uredbi (EU) 2018/1724.

²² U skladu s pristupom uvedenim Direktivom (EU) 2019/1151 (uvodna izjava 9. i članak 13.f). U uvodnoj izjavi 9. pojašnjava se i razlika između te direktive i Uredbe o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika.

²³ Direktiva (EU) 2019/1024.

²⁴ Uredba (EU) 2019/2152.

²⁵ Uredba (EU) 2016/1191.

jedne države članice EU-a moraju kao vjerodostojne prihvatiti nadležna tijela druge države članice EU-a bez potrebe za ponovnim ovjeravanjem (tj. apostilom).

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 50. stavcima 1. i 2. UFEU-a, kojima se Europski parlament i Vijeće ovlašćuju donositi odredbe radi ostvarivanja slobode poslovnog nastana. Tu je pravnu osnovu zakonodavac EU-a već upotrijebio u području prava društava. Konkretno, cilj je članka 50. stavka 2. točke (b) osiguravanje „bliske suradnje među nadležnim tijelima u državama članicama kako bi se utvrdila konkretna stanja u različitim djelatnostima unutar Unije”. Člankom 50. stavkom 2. točkom (c) omogućava se ukidanje upravnih postupaka i praksi koje predstavljaju prepreku slobodi poslovnog nastana. Člankom 50. stavkom 2. točkom (f) omogućava se „postupno ukidanje ograničenja slobode poslovnog nastana” u kontekstu osnivanja podružnica i društava kćeri. Člankom 50. stavkom 2. točkom (g) omogućava se usklađivanje mjera povezanih sa zaštitom interesa članova trgovačkih društava i drugih dionika. Poboljšanjem suradnje nadležnih tijela država članica putem sustava povezivanja registara, ukidanjem administrativnih prepreka slobodi poslovnog nastana, uključujući pri osnivanju prekograničnih društava kćeri i podružnica, te propisivanjem novih usklađenih zahtjeva za objavljivanje ovim će se prijedlogom doprinijeti ostvarivanju slobode poslovnog nastana kako je utvrđeno u članku 50. UFEU-a.

Člankom 50. UFEU-a u kombinaciji s člankom 114. stavkom 1. UFEU-a omogućava se donošenje mjera za usklađivanje odredaba zakona, uredbi ili drugih propisa u državama članicama čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Cilj ovog prijedloga ujedno je riješiti problem rascjepkanosti nacionalnih regulatornih pristupa prekograničnoj upotrebi i prihvaćanju informacija o trgovačkim društvima u poslovne registre, kao i javnobilježničkih ili upravnih isprava povezanih s postupcima iz Kodificirane direktive o pravu društava. Uvođenjem jedinstvenih provjera podataka o trgovačkim društvima prije njihova upisa u poslovne registre radi poboljšanja njihove pouzdanosti, ukidanjem administrativnih prepreka upotrebi takvih informacija u prekograničnim situacijama, među ostalim u upravnim ili sudskim postupcima, te uvođenjem usklađene potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a, ovim će se prijedlogom doprinijeti funkcioniranju unutarnjeg tržišta kako je utvrđeno u članku 114. UFEU-a.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Opći je cilj ovog zakonodavnog prijedloga osigurati neometano funkcioniranje jedinstvenog tržišta EU-a, što će se postići olakšavanjem prekograničnog pristupa informacijama o trgovačkim društvima i njihove upotrebe u prekograničnim situacijama. Djelovanje na razini EU-a ima izraženu dodanu vrijednost jer problemi koji se rješavaju ovim prijedlogom nisu ograničeni na područje jedne države članice, nego su prekogranične prirode, posebno zbog razlika u nacionalnim zakonodavstvima. Države članice ne mogu same u dostatnoj mjeri riješiti te probleme.

U svrhu povećanja opsega podataka o trgovačkim društvima dostupnih na razini EU-a putem BRIS-a potrebno je usklađeno djelovanje kako bi se osiguralo da sve države članice imaju podatke u svojim poslovnim registrima i da su podaci dostupni u usporedivom i višejezičnom formatu na razini EU putem središnjeg sustava povezivanja registara. Taj sustav već postoji i djeluje na razini EU-a. Isto tako, usklađeno je djelovanje potrebno kako bi se osigurala provedba zajedničkih provjera podataka o trgovačkim društvima prije nego se unesu u

nacionalne poslovne registre radi poboljšavanja njihove pouzdanosti i olakšavanja njihove upotrebe u prekograničnim situacijama. Nadalje, kako bi se omogućila prekogranična upotreba podataka o trgovačkim društvima, uključujući primjenu načela „samo jednom”, potrebno je ukloniti prepreke u prekograničnim situacijama. Slično tome, dodana vrijednost od povezivanja sustava povezivanja registara na razini EU-a isto se tako može ostvariti samo djelovanjem na razini EU-a.

Države članice koje u tom pogledu djeluju pojedinačno nastavile bi primjenjivati vlastita pravila, a malo je vjerojatno da bi se takvim pravilima prekogranične situacije rješavale na usklađen način. Stoga se čini da bi bez ikakvog djelovanja na razini EU-a primjena različitih mjera na nacionalnoj razini vjerojatno rezultirala različitim nacionalnim rješenjima. Isto tako, MSP-ovi bi se i dalje suočavali s preprekama, što bi otežavalo učinkovito ostvarivanje slobode poslovnog nastana, a proizašli troškovi posebno bi utjecali na trgovačka društva. U tom kontekstu ciljana intervencija EU-a u obliku ovog prijedloga u skladu je s načelom supsidijarnosti.

• **Proporcionalnost**

Mjere uvedene ovim prijedlogom proporcionalne su njegovim ciljevima povećanja količine i pouzdanosti podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima i/ili putem BRIS-a te omogućavanja njihove izravne upotrebe u prekograničnim situacijama. Predložene odredbe dobro su usmjerene jer se njima naglasak stavlja na potrebe izravnih korisnika (npr. trgovačkih društava, drugih dionika i javnih tijela) za upotrebom pouzdanih i ažuriranih službenih podataka o trgovačkim društvima iz poslovnih registara u prekograničnim situacijama (vidjeti odjeljak 1.3. procjene učinka). Prijedlogom se pozornost usmjerava na prekogranične aspekte i uvode rješenja koja države članice ne bi mogle postići same. Elementi usklađivanja ograničeni su na ono što je nužno i proporcionalno postizanju traženih ciljeva uz poštovanje nacionalnih pravnih tradicija, uključujući one u kojima javni bilježnici sudjeluju u postupcima prava društava i, gdje je to moguće, pružanje fleksibilnosti državama članicama u ispunjavanju zahtjeva u skladu s njihovim nacionalnim zakonima i sustavima. Osim toga, prijedlogom se ne uvode nikakvi novi sustavi, nego se on temelji na upotrebi postojećeg i funkcionalnog sustava povezivanja registara, kao i na Uredbi eIDAS²⁶ i prijedlogu o izmjeni te uredbe u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet iz 2021.²⁷

Ciljevi se najbolje mogu postići paketom najpoželjnijih mjera kojim će većina informacija postati dostupna prekogranično i kojim će se BRIS povezati s druga dva EU-ova sustava povezivanja registara. To će uvelike povećati transparentnost u vezi s trgovačkim društvima iz EU-a na jedinstvenom tržištu. Time će nastati i značajne koristi povezane s povećanom pravnom sigurnošću jer će se omogućiti *ex ante* provjere i uvesti dodatni zajednički postupovni zahtjevi za ažuriranje informacija o trgovačkim društvima. Osim toga, to će najviše pozitivno utjecati na omogućavanje izravne upotrebe podataka o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama jer će se uz osnivanje prekograničnih društava kćeri i podružnica primjenom načela „samo jednom” uvesti i potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a i ukinuti formalnosti kao što je apostil (vidjeti odjeljak 7.2. procjene učinka).

Paketom nije obuhvaćeno ništa više od onoga što je potrebno za provođenje odabranih mjera. Analiza na temelju više kriterija provedena za sve opcije politika, u kojoj je uzeta u obzir njihova djelotvornost, učinkovitost, usklađenost i proporcionalnost, pokazala je da su sve

²⁶ Uredba (EU) 910/2014.

²⁷ COM(2021) 281 final.

opcije imale neto pozitivnu korist i da su najpoželjnije mjere bile ujedno najbolje rangirane u analizi (vidjeti odjeljak 6.5. procjene učinka i Prilog 4. o metodologiji).

U skladu s načelom proporcionalnosti, planiranom inicijativom neće biti obuhvaćeno više od onoga što je potrebno za postizanje ciljeva, nego će ona biti usmjerena na specifična prekogranična pitanja (tj. potrebe izravnih korisnika povezane s pristupom prekograničnim službenim podacima o trgovačkim društvima iz poslovnih registara i njihovom upotrebom). Države članice to ne bi mogle postići same.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj je prijedlog izrađen u obliku direktive kojom se mijenjaju Direktiva (EU) 2017/1132 i Direktiva 2009/102/EZ. Direktivom (EU) 2017/1132 uređeno je pravo društava na razini EU-a, a Direktivom 2009/102/EZ ta se direktiva dopunjuje posebnim odredbama za trgovačka društva s jednim članom.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Cilj je prijedloga uvesti nove odredbe i, u mjeri u kojoj je to potrebno, dopuniti postojeće radi povećanja količine podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima i/ili putem BRIS-a i poboljšavanja njihove pouzdanosti. Cilj prijedloga ujedno je omogućiti izravnu upotrebu podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima pri osnivanju prekograničnih podružnica i društava kćeri te u drugim prekograničnim aktivnostima i situacijama. Stoga nije provedena evaluacija postojećih pravila.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je provela opsežne aktivnosti savjetovanja u sklopu ove inicijative kako bi prikupila mišljenja relevantnih skupina dionika. To uključuje poslovne registre, nacionalna tijela kao što su porezna tijela i tijela povezana s radnim pravom, trgovačka društva, uključujući MSP-ove i poslovna udruženja, pravne stručnjake uključene u postupke povezane s pravom društava, sindikate te ulagače, vjerovnike, građane i akademske stručnjake. Aktivnosti savjetovanja uključivale su početnu procjenu učinka, javno savjetovanje, posebno savjetovanje s MSP-ovima, ciljane razgovore s ključnim dionicima, razgovore s pravnim stručnjacima specijaliziranim za pravo društava, kao i razgovore sa stručnjacima za pravo društava iz ministarstava država članica i poslovnih registara u Stručnoj skupini za pravo društava. Prikupljene informacije uzete su u obzir u prijedlogu.

Komisija je od dionika (uključujući javna tijela (poslovne registre), poslovna udruženja, trgovačka društva, građane i pravne stručnjake) prikupila povratne informacije o početnoj procjeni učinka u ljeto 2021. . Javno savjetovanje o unapređenju digitalizacije u pravu društava trajalo je od 21. prosinca 2021. do 8. travnja 2022.²⁸ Komisija je primila 83 odgovora od poslovnih udruga, građana EU-a, javnih tijela, trgovačkih društava, pravnih stručnjaka i javnih bilježnika, akademskih/istraživačkih institucija, nevladinih organizacija te sindikata. Posebno savjetovanje za MSP-ove u obliku „panel-diskusije s predstavnicima MSP-ova”²⁹ održano je od 2. svibnja do 10. lipnja 2022. Odgovorilo je 158 dionika, a većinu odgovora

²⁸ [Unapređenje digitalnog prava trgovačkih društava \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/unapredjenje-digitalnog-prava-trgovačkih-društava-europa.eu).

²⁹ Panel-diskusija s predstavnicima MSP-ova alat je kojim se Komisiji omogućava da ciljano dopre do MSP-ova, a organizirana je u suradnji s partnerima iz Europske poduzetničke mreže.

Tijekom tih aktivnosti savjetovanja velika većina dionika, uključujući MSP-ove, potvrdila je da je naišla na poteškoće pri traženju informacija o trgovačkim društvima. To je uključivalo činjenicu da informacije o trgovačkim društvima u državama članicama nisu bile usporedive, da relevantne informacije o trgovačkim društvima nije bilo moguće pronaći na razini EU-a nego samo u nacionalnim poslovnim registrima i da su postojale jezične poteškoće. Sve skupine dionika koje su sudjelovale u savjetovanju (trgovačka društva, nadležna tijela, poslovne organizacije, poslovni registri, sindikati, pravni stručnjaci, građani) složile su se da bi na razini EU-a trebale biti dostupne usklađene informacije o trgovačkim društvima, dok su poslovna udruženja naglasila da se trgovačkim društvima ne smiju nametati dodatni troškovi. Većina dionika (osobito javna tijela, poslovni registri i pravni stručnjaci) smatrala je i da bi bilo korisno povezati sustav BRIS sa sustavima povezivanja registara stvarnog vlasništva i registara nesolventnosti u EU-u.

Komisija je organizirala i niz bilateralnih sastanaka s ključnim dionicima u području prava društava koji predstavljaju trgovačka društva, pravne stručnjake i zaposlenike kako bi se raspravilo o pitanjima koja su za njih najrelevantnija. Organizirala je i niz razgovora s pravnim stručnjacima iz područja prava društava, tijekom kojih su navedeni konkretni primjeri administrativnog opterećenja, troškova i vremena potrebnog za provedbu postupaka, kao i praktične potrebe za poboljšanjima.

30 Pravo trgovačkih društava i korporativno upravljanje (europa.eu).

HR

digitalizacije u pravu društava³². Općenito, stručnjaci iz država članica bili su otvoreni i podržali su mjere planirane u okviru ovog prijedloga. Države članice općenito su smatrale da je poboljšanje transparentnosti podataka o trgovačkim društvima važno i podržale su proširenje podataka o trgovačkim društvima dostupnih u BRIS-u. Povezivanje različitih sustava povezivanja registara s BRIS-om smatralo se korisnim. Tijekom rasprava države članice postavile su pitanja o potencijalnom učinku na nacionalne poslovne registre i ukazale na neke izazove povezane s time; raspitivale su se i o odnosu predloženih mjera s jedne te postojećih pravila EU-a i nacionalnih pravila s druge strane. Općenito, države članice priznale su važnost pouzdanih podataka o trgovačkim društvima i izrazile stavove o tome kako bi trebale izgledati *ex ante* provjere informacija o trgovačkim društvima s obzirom na već uspostavljene nacionalne provjere. Mnoge su države članice podržale mjere za olakšavanje prekogranične upotrebe informacija o trgovačkim društvima (npr. uvođenje načela „samo jednom” za osnivanje prekograničnih društava kćeri i podružnica, jedinstveni izvadak o trgovačkom društvu i ukidanje formalnosti legalizacije). Države članice dale su i komentare o tim pitanjima, npr. o informacijama koje treba uključiti u jedinstveni izvadak o trgovačkom društvu ili o važnosti dokumenata o trgovačkim društvima koji se ovjeravaju u registrima.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Komisija je upotrijebila i rezultate studije vanjskog izvođača³³, koja je provedena radi prikupljanja dokaza za ovu inicijativu. Ona je uključivala pravni pregled nacionalnih sustava prava društava svih država članica, ciljane internetske ankete, uključujući dvije virtualne radionice, te kvalitativnu i kvantitativnu procjenu učinaka mogućih mjera.

Neformalna stručna skupina za pravo društava koja se sastoji od 17 akademskih stručnjaka i pravnika koji se bave pravom društava iz 12 država članica i država Europskog udruženja slobodne trgovine sastavila je dva izvješća o pitanjima relevantnima za ovu inicijativu, o transparentnosti podataka o pravu društava i o prekograničnoj upotrebi podataka o trgovačkim društvima³⁴.

- **Procjena učinka**

Odbor za nadzor regulative ispitao je procjenu učinka prijedloga 12. listopada 2022. Pozitivno mišljenje sa zadržkama zaprimljeno je 14. listopada³⁵, a preporuke Odbora na odgovarajući su način uzete u obzir u konačnoj verziji procjene učinka.

U procjeni učinka analizirane su opcije politike u četiri glavna područja relevantna za ovu inicijativu. **U svrhu dostupnosti veće količine podataka o trgovačkim društvima u poslovnim registrima i/ili putem BRIS-a** procijenjene su tri opcije politike, koje zahvaćaju različite skupine podataka o trgovačkim društvima, a razlikuju se prema tome jesu li podaci već dostupni u poslovnim registrima, kao i prema području primjene, tj. broju obuhvaćenih trgovačkih društava. Najpoželjnija opcija bila je dostupnima učiniti informacije o društvima osoba, podružnicama trgovačkih društava u trećim zemljama, strukturama i vlasništvu prekograničnih skupina, mjestu upravljanja i glavnoj gospodarskoj djelatnosti u nacionalnim registrima/BRIS-u. Procijenjene su dvije opcije **povezivanja BRIS-a s drugim sustavima povezivanja registara na razini EU-a i omogućavanja boljeg pretraživanja**. Najpoželjnija opcija bila je povezivanje BRIS-a s BORIS-om i IRI-jem, upotreba europskog jedinstvenog identifikatora trgovačkih društava i uvođenje novih funkcionalnosti pretraživanja u BRIS.

³² Na dva ta sastanka sudjelovala je i podskupina Stručne skupine za pravo društava (CLEG-a) koja se bavi BRIS-om, naziva CLEG-BRIS, koja okuplja predstavnike država članica iz poslovnih registara.

³³ [Pravo trgovačkih društava i korporativno upravljanje \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/brisa_en).

³⁴ [Registar stručnih skupina Komisije i drugih sličnih subjekata \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/brisa_en).

³⁵ SWD(2023) 179.

Procijenjene su dvije opcije za **osiguravanje odgovarajuće provjere podataka o trgovačkim društvima prije njihova upisa u poslovni registar**. Najpoželjnija opcija bila je uvođenje obveze provjere usklađenog popisa elemenata i nekih zajedničkih osnovnih postupovnih uvjeta za osiguravanje pouzdanih i ažuriranih podataka o trgovačkim društvima. Nadalje, procijenjene su tri opcije za **omogućavanje izravne prekogranične upotrebe podataka o trgovačkim društvima iz poslovnih registara u prekograničnim situacijama**. Najpoželjnija opcija bila je uvođenje načela „samo jednom” za osnivanje društava kćeri ili podružnica u drugoj državi članici, dostavljanje usklađenog izvotka o trgovačkom društvu u EU-u, osiguravanje međusobnog priznavanja određenih podataka o trgovačkim društvima i ukidanje formalnosti (apostila). Općenito, **najpoželjnija se opcija politike** sastojala od paketa odabranih mjera za svako od četiri glavna pitanja. Smatralo se da se te mjere uzajamno dopunjuju i da su stoga sve potrebne za najbolje postizanje ciljeva ovog prijedloga. Na primjer, ne samo da bi se paketom više podataka o trgovačkim društvima učinilo dostupnima i pristupačnijima u cijelom EU-u, nego bi se osigurala i veća pouzdanost tih podataka. To bi pak bio preduvjet za omogućavanje izravne upotrebe takvih podataka na cijelom jedinstvenom tržištu.

Očekuje se da će se paketom najpoželjnijih mjera, kojima će više podataka o trgovačkim društvima postati javno dostupno u poslovnim registrima i na razini EU-a putem BRIS-a i kojima će se poboljšati pouzdanost tih podataka, općenito smanjiti administrativno opterećenje **trgovačkih društava** i olakšati pristup financiranju i osnivanju poduzeća. Osim toga, očekuje se da će olakšavanje prekogranične upotrebe takvih podataka pri osnivanju novih društava kćeri ili podružnica u drugoj državi članici ili u drugim prekograničnim situacijama, uključujući upravne ili sudske postupke, dovesti do znatnih ušteda periodičnih troškova. Kao posljedica toga, trebalo bi se znatno olakšati obavljanje prekograničnih poslovnih aktivnosti i pristup tržištima drugih država članica.

Smanjenje periodičnih troškova (smanjenje administrativnog opterećenja) trgovačkih društava koja osnivaju nova prekogranična društva kćeri ili podružnice i svih trgovačkih društava koja se bave prekograničnim poslovnim aktivnostima procjenjuje se na oko 437 milijuna EUR godišnje. Istovremeno, zbog paketa će pojedinim trgovačkim društvima nastati jednokratni troškovi konkretno onima koja trenutačno ne podnose određene podatke u registar, u iznosu od oko 311 milijuna EUR. Bit će ograničeni jer države članice, na primjer, ne bi trebale zaračunavati naknade za podnošenje svake pojedine nove stavke podnesenih podataka o trgovačkim društvima. Očekivana periodična korist za trgovačka društva stoga bi daleko nadmašila jednokratne troškove, pri čemu će se inicijativom znatno smanjiti administrativno opterećenje trgovačkih društava na jedinstvenom tržištu.

Opisani je paket nastavak promjena povezanih s digitalizacijom do kojih je dosad došlo u području prava društava. Veća dostupnost i pouzdanost podataka o trgovačkim društvima te bolja povezanost **poslovnih registara** zahvaljujući načelu „samo jednom” i povezivanju drugih sustava povezivanja na razini EU-a s BRIS-om trebali bi olakšati rad registara jer bi pretraživanje podataka o trgovačkim društvima iz drugih država članica bilo jednostavnije i jer bi bilo manje potrebe za traženjem dokumenata od trgovačkih društava. Zbog potrebe da poslovni registri prilagode informacijske sustave, jednokratni troškovi paketa procjenjuju se na oko 5,4 milijuna EUR za sve poslovne registre zajedno. Periodični troškovi, npr. za *ex ante* provjeru podataka o trgovačkim društvima, procjenjuju se na oko 4 milijuna EUR godišnje za sve registre. Međutim, države članice mogle bi iskoristiti ulaganja u informacijske tehnologije koja su posljednjih godina već provedena za BRIS, a troškovi prilagodbe za provjere trebali bi biti ograničeni s obzirom na *ex ante* provjere koje se već provode u mnogim državama članicama. Registri koji naplaćuju naknade za izvotke o trgovačkim društvima za

prekograničnu uporabu vjerojatno će svi zajedno pretrpjeti gubitke prihoda od oko 7,9 milijuna EUR.

Kad je riječ o drugim **nadležnim tijelima**, lakši pristup većem broju skupova pouzdanih podataka o trgovačkim društvima olakšao bi i njihov rad jer bi mogla izravno pregledavati podatke o trgovačkim društvima u poslovnim registrima i BRIS-u te ne bi morala zahtijevati toliko dokumenata od trgovačkih društava, što bi dovelo do određenih ušteda. Dok će se s jedne strane prihodi tijela nadležnih za izdavanje apostila smanjiti za oko 9,5 milijuna EUR godišnje, s druge se strane očekuje da će se ukidanjem apostila smanjiti ukupno administrativno opterećenje s obzirom na trenutnu pravnu nesigurnost te povezane ljudske resurse i vrijeme potrebne za njihovo izdavanje.

Očekuje se da će paket biti vrlo koristan i za **društvo općenito**, uključujući potrošače, zbog njegova očekivanog pozitivnog učinka na pružanje pristupačnijih i pouzdanih podataka o trgovačkim društvima u cijelom EU-u. Njime će se potrošačima omogućiti donošenje informiranijih odluka pri kupnji od trgovačkih društava iz drugih država članica ili pri sklapanju ugovora s njima. Dostupnijim, pristupačnijim i pouzdanim prekograničnim podacima o trgovačkim društvima olakšat će se i borba protiv zlouporabe i prijevara. Ova će inicijativa stoga pomoći u stvaranju pravednijeg jedinstvenog tržišta.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Očekuje se da će **trgovačka društva, a posebno MSP-ovi, ostvariti znatne koristi od pojednostavnjenja na temelju prijedloga**. Lakši pristup podacima o trgovačkim društvima i uklanjanje administrativnih i financijskih prepreka za njihovu prekograničnu upotrebu posebno će koristiti MSP-ovima jer oni nemaju financijske i administrativne resurse velikih trgovačkih društava. MSP-ovi će imati i znatne koristi od veće pravne sigurnosti jer na njih nejasna i složena pravila utječu više nego na veća trgovačka društva. Inicijativa će koristiti i *start-up* trgovačkim društvima jer se njome odgovara na pozive da se olakša širenje *start-up* trgovačkih društava u okviru inicijative EU-a Start-up Nations Standard³⁶.

Povećanjem transparentnosti i povjerenja u tržište, olakšavanjem osnivanja trgovačkih društava u drugoj državi članici i ostvarivanjem pozitivnog učinka na prekogranične aktivnosti prijedlog bi trebao potaknuti prekograničnu trgovinu, usluge i tokove ulaganja pa tako doprinijeti konkurentnosti i rastu na jedinstvenom tržištu. Te će se mjere primjenjivati na oko 16 milijuna društava kapitala i 2 milijuna društava osoba u EU-u.

Očekuje se da će na temelju prijedloga periodični administrativni troškovi trgovačkih društava biti niži za oko 437 milijuna EUR godišnje. S druge strane, prijedlog može dovesti do novih jednokratnih troškova za trgovačka društva povezanih s podnošenjem informacija u registar, koji se procjenjuju na oko 311 milijuna EUR. Općenito se očekuje da će periodične uštede trgovačkih društava znatno premašiti jednokratne troškove povezane s podnošenjem dodatnih podataka o trgovačkom društvu.

Ovim se prijedlogom digitalizacija u EU-ovu pravu društava dodatno unapređuje **upotrebom digitalnih alata i postupaka**. Na primjer, cilj mu je povećati dostupnost informacija o trgovačkim društvima, posebno na prekograničnoj razini, time što će se više podataka o trgovačkim društvima učiniti dostupnima na internetu putem BRIS-a na portalu e-pravosuđe. Kako bi se dodatno povećala transparentnost, BRIS će se povezati s drugim sustavima

³⁶ [Inicijativa Start-up Nations Standard](#) – kojom bi se omogućilo podnošenje pravnih dokumenata iz drugih jurisdikcija EU-a kao dokaza za osnivanje *start-up* trgovačkog društva (ili osnivanje društva kćeri postojećeg *start-up* trgovačkog društva koje se širi na jedinstvenom tržištu).

povezivanja registara na razini EU-a, koji su dostupni na portalu e-pravosuđe. To će pak znatno doprinijeti boljoj povezanosti javnih uprava na razini EU-a. Kako bi se uklonilo administrativno opterećenje do kojeg dolazi kad trgovačka društva i javna tijela upotrebljavaju informacije o trgovačkim društvima u EU-u, uvodi se digitalna potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a i digitalna punomoć EU-a te se primjenjuje načelo „samo jednom” za osnivanje prekograničnih društava kćeri i podružnica, potonje zahvaljujući sigurnoj elektroničkoj razmjeni informacija među registrima putem BRIS-a. Prijedlog je usmjeren na elektroničke preslike i izvatke iz dokumenata ili informacija trgovačkog društva te se u njemu naglašava važnost njihova certificiranja u skladu s Uredbom eIDAS. Stoga je prilagođen digitalizaciji jer se uvelike oslanja na upotrebu digitalnih tehnologija i podataka. Njime se pružaju i rješenja otpočetka koncipirana kao digitalna kako bi se povećala transparentnost u vezi s trgovačkim društvima iz EU-a i postupcima u području prava društava otpočetka koncipiranima kao digitalnima radi olakšavanja upotrebe podataka o trgovačkim društvima na cijelom jedinstvenom tržištu.

Iako je prijedlog prvenstveno usmjeren na internetske postupke te elektroničke preslike i izvatke iz dokumenata ili informacija trgovačkih društava, njegovim se odredbama uzimaju u obzir i fizičko i digitalno okruženje te razmatraju i fizički postupci, točnije svi drugi načini osnivanja trgovačkih društava koji nisu u potpunosti internetski, te preslike i izvadci u papirnatom obliku.

Zahvaljujući većoj mogućnosti upotrebe digitalnih postupaka i alata među poslovnim registrima i trgovačkim društvima, kao i među poslovnim registrima, te većoj primjeni načela „samo jednom”, ovaj će prijedlog vjerojatno imati neke male pozitivne učinke na okoliš. Stoga se smatra da je u skladu s načelom „ne nanosi bitnu štetu”, u kontekstu cilja klimatske neutralnosti utvrđenog u članku 2. stavku 1. Europskog zakona o klimi³⁷ te ciljeva za 2030. i 2040. Ovim će se prijedlogom neizravno doprinijeti i 8. cilju održivog razvoja o dostojanstvenom radu i gospodarskom rastu jer će se njime poboljšati poslovno okruženje na jedinstvenom tržištu.

• **Temeljna prava**

Prijedlogom će se olakšati primjena prava poslovnog nastana u svim državama članicama, kako je propisano člankom 15. stavkom 2. Povelje EU-a o temeljnim pravima. Trebao bi pozitivno utjecati na trgovačka društva koja imaju koristi od mogućnosti koje nudi jedinstveno tržište, posebno u pogledu slobode poduzetništva utvrđene u članku 16. Povelje. Prijedlogom će se zahtijevati određena obrada, uključujući otkrivanje osobnih podataka kojima će se ometati pravo na poštovanje privatnog života kako je utvrđeno u članku 7. i pravo na zaštitu osobnih podataka kako je utvrđeno u članku 8. Povelje EU-a o temeljnim pravima. Konkretno, prijedlogom će se zahtijevati otkrivanje određenih informacija o pravnim subjektima (npr. društvima osoba), uključujući određene osobne podatke kao što su informacije o partnerima i jedinim imateljima udjela, te prekogranični pristup tim informacijama. Ti se podaci obično već javno objavljuju u državama članicama, a ovim se prijedlogom stavljaju na raspolaganje prekogranično putem BRIS-a. Države članice mogu obrađivati i neke osobne podatke kako bi provjerile podatke o trgovačkom društvu, što je već praksa u državama članicama. Povezivanje BRIS-a s EU-ovim drugim sustavima povezivanja neće utjecati na zaštitu osobnih podataka jer će svaki sustav zadržati svoja pravila i zahtjeve povezane s pristupom. Predložena rješenja nužna su i razmjerna kako bi se poboljšala transparentnost, stvorilo povjerenje među državama članicama i osigurala pravna sigurnost i

³⁷ Uredba (EU) 2021/1119 od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti.

zaštita trećih strana pri prekograničnoj upotrebi informacija o trgovačkim društvima i poduprla borba protiv prijevara i zlouporaba, čime bi se doprinijelo dobrom funkcioniranju jedinstvenog tržišta. Države članice usto će osigurati i zaštitu osobnih podataka u skladu s člankom 8. Povelje i pravom EU-a o zaštiti podataka, uključujući relevantnu sudsku praksu³⁸.

Ovim će se prijedlogom povećati dostupnost informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima, posebno na prekograničnoj razini. U tom se kontekstu posebna pozornost mora posvetiti pristupačnosti informacija za osobe s invaliditetom s obzirom na dodatne prepreke s kojima se suočavaju. Politike Unije u pogledu osoba s invaliditetom temelje se na primarnom pravu EU-a, uključujući članak 26. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (o pravu osoba s invaliditetom na mjere čiji je cilj osiguravanje njihove neovisnosti, društvene i profesionalne uključenosti te njihova sudjelovanja u životu zajednice) i Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UN CRPD). Među ostalim, Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, čije su stranke i Unija i njezine države članice, zahtijeva se da države stranke poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurale da osobe s invaliditetom imaju ravnopravan pristup informacijama i komunikacijama, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije i sustave, te drugim objektima i uslugama otvorenima ili namijenjenima javnosti. U skladu s time, u Strategiji o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021.–2030. naglašava se da je pristupačnost izgrađenog okoliša, virtualnog okruženja, informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT), robe i usluga, uključujući prijevoz i infrastrukturu, važna za ostvarivanje prava te da je preduvjet za ravnopravno i potpuno sudjelovanje osoba s invaliditetom. Stoga bi pristup informacijama o trgovačkim društvima u poslovnim registrima trebalo odobriti u skladu sa zahtjevima za pristupačnost za osobe s invaliditetom predviđenima primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom. Osim toga, kako bise u odnosu na druge korisnike za osobe s invaliditetom osigurao ravnopravan pristup informacijama o trgovačkim društvima u poslovnim registrima u svim državama članicama, preispitivanje bi trebalo uključivati procjenu o tome treba li poduzeti dodatne mjere kako bi se u potpunosti odgovorilo na potrebe osoba s invaliditetom.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Očekuje se da će prijedlog imati određeni učinak na proračune država članica, što je utvrđeno u procjeni učinka ovog prijedloga i opisano u prethodnom odjeljku o procjeni učinka.

Kad je riječ o učinku na proračun EU-a, ovim se prijedlogom proširuje područje primjene sustava BRIS. Za to će biti potreban daljnji razvoj postojećih tehničkih specifikacija i normi, rad na daljnjem razvoju softvera sustava i koordinaciji aktivnosti koje poduzimaju nacionalna tijela kako bi se na nacionalnoj razini pokrenuo potreban informatički razvoj. Za obavljanje tih zadataka neće biti potrebno povećati postojeće resurse u Komisiji za upravljanje poslovanjem BRIS-a (jedan ekvivalent punog radnog vremena/EPRV) i upravljanje projektima (1,25 EPRV-a). Nadalje, sredstva predviđena za redovito održavanje sustava BRIS (trenutačno oko 2 milijuna EUR godišnje, iz programa Digitalna Europa) bit će dovoljna i za izvršavanje zadataka koje se zahtijevaju ovim prijedlogom.

³⁸

Uredba (EU) 2016/679, Uredba (EU) 2018/1725, npr. predmet C-398/15 – Manni.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija će pomoći državama članicama da prenesu odredbe iz ovog prijedloga blisko surađujući sa stručnjacima za nacionalno pravo društava iz Stručne skupine za pravo društava te pružajući smjernice prema potrebi (npr. organiziranjem radionica o prenošenju propisa u nacionalno pravo, pružanjem bilateralnih savjeta)³⁹. Komisija će pratiti i provedbu predloženih mjera te osigurati da je ona u skladu s prijedlogom Akta o interoperabilnoj Europi⁴⁰ i Europskim okvirom za interoperabilnost⁴¹, čime se potiče prekogranična i međusektorska interoperabilnost u Europi. Praćenje će se sastojati od analize učinka prijedloga na dostupnost i pouzdanost podataka o trgovačkim društvima u poslovnim registrima i putem BRIS-a na temelju ciljanih kontakata s relevantnim dionicima, rasprava s poslovnim registrima u okviru Stručne skupine za pravo društava i na temelju informacija koje bi se mogle prikupiti putem BRIS-a ili drugih EU-ovih sustava povezivanja registara kao što je BORIS ili IRI. Praćenje bi uključivalo i analizu mjere u kojoj je olakšana izravna prekogranična upotreba podataka o trgovačkim društvima i opseg u kojem dionici upotrebljavaju mjere uvedene ovim prijedlogom, npr. analizom trendova u osnivanju prekograničnih društava kćeri i podružnica u cijelom EU-u ili provjerom broja izdanih potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a. Neke relevantne informacije mogle bi se dobiti iz BRIS-a, a Komisija bi druge informacije mogla prikupiti ciljanim kontaktima s relevantnim dionicima, anketama i, prema potrebi, ciljanim studijama. Trebalo bi sastaviti izvješće o evaluaciji kako bi se procijenio učinak ovog prijedloga nakon što se stekne dovoljno iskustva u primjeni predloženih odredbi. Analizirao bi se i potencijal međusektorske interoperabilnosti s drugim sustavima na razini EU-a koji pružaju mehanizme za suradnju među nadležnim tijelima, npr. u područjima oporezivanja ili socijalne sigurnosti ili tehničkog sustava temeljenog na načelu „samo jednom” u skladu s Uredbom o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika, kako bi se unaprijedile informacije iz prve ruke o trgovačkim društvima u poslovnim registrima, njihova međusobna povezanost na razini EU-a i upotreba europskog jedinstvenog identifikatora (EUID) za povezivanje dostupnih informacija o određenom trgovačkom društvu u različitim sustavima EU-a te kako bi se izbjeglo udvostručavanje i doprinijelo stvaranju povezanih prekograničnih javnih uprava na jedinstvenom tržištu. Pružanje informacija za praćenje i evaluaciju predmetnim dionicima ne bi trebalo uzrokovati nepotrebno administrativno opterećenje.

• Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)

Ovim se prijedlogom mijenjaju Direktiva 2009/102/EZ iz područja prava trgovačkih društava o društvima s ograničenom odgovornošću s jednim članom i Direktiva (EU) 2017/1132 o određenim aspektima prava društava. Kako bi se osigurala pravilna provedba ove složene Direktive, potreban je dokument s objašnjenjima, npr. u obliku korelacijskih tablica.

• Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga

Izmjena Direktive 2009/102/EZ

³⁹ Dodatna pomoć mogla bi biti dostupna u okviru instrumenata EU-a i, među ostalim, Instrumenta za tehničku potporu, kojim se državama članicama pruža potpora stavljanjem na raspolaganje prilagođenog tehničkog stručnog znanja za osmišljavanje, razvoj i provedbu reformi, uključujući reforme u pogledu jednostavnosti poslovanja, programa digitalizacije i upotrebe digitalnih alata.

⁴⁰ COM(2022) 720 final.

⁴¹ COM(2017) 134 final.

Članak 3. Direktive 2009/102/EZ zamjenjuje se. Novom se odredbom nastoji osigurati da se identitet jedinog člana uvijek objavljuje u nacionalnim poslovnim registrima i da bude dostupan putem sustava povezivanja registara.

Izmjene Direktive (EU) 2017/1132

Člankom 1. proširuje se predmet obuhvaćen Direktivom (EU) 2017/1132 na nova područja na koja se odnose dodatne mjere koje se uvode ovim prijedlogom.

Članak 7. proširuje se kako bi obuhvatio društva osoba u skladu s člankom 10.

Članak 10. zamjenjuje se novom odredbom kojom se uvodi zahtjev za preventivni upravni ili sudski nadzor i postupak za provjeru zakonitosti akta o osnivanju društava kapitala i društava osoba koja su osnovana u potpunosti putem interneta, hibridno ili izvan interneta. Ako društvo osoba nema akt o osnivanju, provjera zakonitosti primjenjuje se na sve dokumente koji sadržavaju iste informacije kao i akt o osnivanju.

Izmijenjeni članak 13. uključuje, ako je to navedeno u relevantnim odredbama, društva osoba obuhvaćena područjem primjene odjeljaka 1. i 1.A Direktive (EU) 2017/1132.

Članak 13.a sadržava definicije povezane s novim člankom 14.b o skupinama trgovačkih društava i novim člankom 16.d o izuzeću od legalizacije.

Članak 13.b mijenja se kako bi se uskladio s revizijom Uredbe eIDAS u pogledu europske lisnice za digitalni identitet.

Članak 13.c mijenja se kako bi se osiguralo da nacionalna pravila o autentičnosti, točnosti, pouzdanosti, vjerodostojnosti i odgovarajućem pravnom obliku dokumenata ili informacija ne sprečavaju primjenu novih odredaba o potvrdi o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a, digitalnoj punomoći EU-a, dokumentima izuzetima od legalizacije/apostila i prijevodu tih dokumenata.

Izmijenjeni članak 13.f o zahtjevima u pogledu informacija uključuje informacije o pravilima koja se odnose na društva osoba te informacije o pravilima i postupcima povezanim s rokovima za podnošenje i drugim pravilima o ažuriranju informacija iz registra.

Članak 13.g mijenja se kako bi se uključilo načelo „samo jednom” prema kojem trgovačko društvo pri osnivanju trgovačkog društva u drugoj državi članici ne mora ponovno dostavljati informacije iz vlastitih registara. Umjesto toga registri razmjenjuju te informacije, pri čemu registar u državi članici u kojoj se trgovačko društvo osniva preuzima te informacije iz registra trgovačkog društva.

Članak 13.h mijenja se kako bi bio u skladu s izmijenjenim člankom 10.

Članak 13.j usklađen je s izmijenjenim člancima 10. i 15.

Članak 14. mijenja se kako bi se u popis dokumenata i informacija koje treba objaviti u poslovnom registru uključilo mjesto središnje uprave i glavno mjesto poslovanja ako nisu u istoj državi članici kao mjesto sjedišta.

Novim člankom 14.a uvodi se popis dokumenata i informacija koje društva osoba obvezno objavljuju u poslovnom registru.

Novim člankom 14.b uvodi se zahtjev za objavljivanje informacija povezanih sa skupinom društava. Taj zahtjev trebaju ispuniti i krajnje matično društvo i društvo kći. Ako krajnje matično društvo ima poslovni nastan izvan EU-a, matično društvo posrednik iz EU-u trebalo bi ispuniti odgovarajuće zahtjeve u vezi s objavljivanjem. Ako nijedno matično društvo posrednik nije uređeno pravom države članice, društvo kći na koje se primjenjuje pravo države članice trebalo bi objaviti tražene informacije. Krajnje matično društvo iz EU-a ili matično društvo posrednik iz EU-a ili društvo kći moraju objaviti informacije o društvima kćerima skupine iz EU-a i izvan EU-a. Te bi informacije trebalo podijeliti i s registrima društava kćeri. Vizualni prikaz skupine društava dostupan je putem sustava povezivanja registara.

Članak 15. zamjenjuje se. Novom se odredbom uvodi rok za podnošenje izmjena dokumenata i informacija u registru te dokumenata i informacija koje registar objavljuje. Njome se od država članica zahtijeva i da uspostave postupke za ažuriranje informacija u poslovnom registru, uključujući informacije o statusu trgovačkih društava.

Članak 16. mijenja se kako bi se u njegovo područje primjene uključila društva osoba i objavljene informacije povezane s društvima osoba te informacije o skupinama društava u skladu s člankom 14.b koje se upisuju u poslovni registar.

Članak 16.a mijenja se kako bi se u njegovo područje primjene uključile informacije o društvima osoba i skupinama društava te osigurala usklađenost s prijedlogom xxx o europskoj lisnici za digitalni identitet.

Novim člankom 16.b uvodi se usklađena potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a.

Novim člankom 16.c predviđa se standardni obrazac digitalne punomoći EU-a koja se može upotrebljavati u prekograničnim postupcima u kontekstu Direktive 2017/1132. Punomoći bi se trebale sastavljati i opozivati u skladu s nacionalnim pravom, ali se odredbom usto uvode neke obvezne provjere koje se provode za vrijeme njihova sastavljanja. Punomoći bi se trebale podnositi u poslovni registar trgovačkog društva, a pristup punomoćima trebale bi imati treće osobe s legitimnim interesom.

Novim člankom 16.d od država članica zahtijeva se da osiguraju da su preslike i izvadci iz dostavljenih dokumenata ili informacija te ovjerene preslike u poslovnim registrima, javnobilježničke i upravne isprave i njihove ovjerene preslike te ovjereni prijevodi izuzeti od svakog oblika legalizacije ili slične formalnosti sve dok ispunjavaju određene minimalne zahtjeve povezane s podrijetlom dokumenta.

Novim člankom 16.e predviđaju se zaštitne mjere u slučaju da nadležna tijela kojima su predočene dostavljene preslike i izvadci iz dokumenata ili informacija te ovjerene preslike u poslovnim registrima sumnjaju u podrijetlo i vjerodostojnost dokumenata. U slučaju dvojbe uvodi se postupak za provjeru podrijetla dokumenata putem registara.

Novim člankom 16.f od država članica zahtijeva se da od obveze prevođenja izuzmu preslike dokumenata i informacija koje pružaju poslovni registri i koje se upotrebljavaju u prekograničnim situacijama ako su informacije dostupne putem sustava povezivanja registara na temelju oznaka s pojašnjenjima iz članka 18. ili ako su posebne informacije uključene u

potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a iz članka 16.b. Odredbom se isto tako ovjereni prijevodi akta o osnivanju i statuta ili drugih dokumenata iz poslovnih registara ograničavaju na ono što je nužno potrebno.

Članak 17. proširuje se kako bi se primjenjivao na informacije o društvima osoba koje treba objaviti.

Članak 18. proširuje se kako bi se primjenjivao na informacije o društvima osoba i skupinama. Osim toga, u izmijenjenom članku 18. navodi se koji bi osobni podaci trebali biti dostupni putem sustava povezivanja registara. U njemu se pojašnjava i da države članice ne bi trebale u posebne svrhe pohranjivati osobne podatke prenesene putem sustava povezivanja registara, osim ako je drukčije predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Novim člankom 19.a uvode se pravila o naknadama koje se naplaćuju za informacije o društvima osoba dostupne putem sustava povezivanja registara, slično postojećim pravilima o informacijama o društvima kapitala (tj. sadašnjem članku 19.).

Izmijenjeni članak 21. primjenjuje se i na informacije o društvima osoba i skupinama koje treba objaviti.

Članak 22. mijenja se kako bi se osigurale pristupne poveznice između sustava povezivanja registara, sustava međupovezivanja registara stvarnog vlasništva⁴² i sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti⁴³.

Izmijenjeni članak 24. uključuje relevantne nove provedbene akte potrebne za provedbu posebnih odredbi.

Članak 26. mijenja se kako bi se primjenjivao na društva osoba.

U izmijenjenom članku 28. navodi se da bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te se navode slučajevi u kojima bi se sankcije morale primjenjivati.

Članak 28.a mijenja se kako bi se odredile pojedinosti za primjenu načela „samo jednom” u slučaju podnošenja zahtjeva za podružnice (radi usklađivanja s pravilima iz članka 13.g (kako je izmijenjen) o osnivanju prekograničnih društava kćeri) kad trgovačko društvo upisuje podružnicu u registar u drugoj državi članici.

Članak 28.b mijenja se u skladu s izmijenjenim člankom 15.

Članak 30. mijenja se brisanjem točke (b) iz stavka 2. jer je ona sada obuhvaćena člankom 16.b o potvrdi o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a.

⁴² Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ, SL L 141, 5.6.2015., str. 73.–117.

⁴³ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka), SL L 141, 5.6.2015., str. 19.–72.

Izmijenjenim člankom 36. predviđa se da bi informacije o podružnicama iz trećih zemalja trebale biti javno dostupne putem sustava povezivanja registara te se navodi kojim bi se informacijama trebalo moći besplatno pristupiti.

Članak 40. mijenja se kako bi se propisalo da sankcije trebaju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

U Prilogu II.B uvodi se popis društava osoba u državama članicama obuhvaćenih Direktivom.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni direktiva 2009/102/EZ i (EU) 2017/1132 u pogledu daljnjeg širenja i unapređenja upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50. stavak 1. te članak 50. stavak 2. i članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća³ utvrđuju se, među ostalim, pravila o objavljivanju informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima država članica i o sustavu povezivanja registara. Taj je sustav operativan od lipnja 2017. i trenutačno povezuje registre svih država članica. Kao odgovor na digitalni razvoj, Direktiva (EU) 2017/1132 izmijenjena je Direktivom (EU) 2019/1151 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ kako bi se utvrdila pravila za osnivanje društva kapitala, upis prekograničnih podružnica u registar i podnošenje dokumenata poslovnim registrima u potpunosti putem interneta.
- (2) U sve digitaliziranijem svijetu digitalni alati ključni su za osiguravanje kontinuiteta poslovanja i interakcije trgovačkih društava s poslovnim registrima i nadležnim tijelima. Kako bi se povećalo povjerenje i transparentnost u poslovnom okruženju te olakšalo poslovanje i aktivnosti trgovačkih društava na jedinstvenom tržištu, posebno u odnosu na mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), kako je navedeno u Preporuci Komisije 2003/361/EZ⁵, ključno je da trgovačka društva, nadležna tijela

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

³ Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

⁴ Direktiva (EU) 2019/1151 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava (SL L 186, 11.7.2019., str. 80.)

⁵ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

i drugi dionici imaju pristup pouzdanim informacijama o trgovačkim društvima koje se mogu upotrebljavati u prekograničnom kontekstu bez opterećujućih formalnosti.

- (3) Ova Direktiva odgovor je na ciljeve digitalizacije utvrđene u komunikacijama „Digitalni kompas 2030.”⁶ i „Digitalizacija pravosuđa u Europskoj uniji”⁷ te na potrebu za olakšavanjem prekograničnog širenja MSP-ova, koja je istaknuta u komunikacijama „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.”⁸ i „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu”⁹.
- (4) Pristup pouzdanim informacijama o trgovačkim društvima iz registara i njihovo korištenje i dalje otežavaju prepreke u prekograničnim situacijama. Prvo, informacije o trgovačkim društvima koje traže korisnici, uključujući trgovačka društva i nadležna tijela, još nisu u dovoljnoj mjeri dostupne u nacionalnim registrima i/ili prekogranično putem sustava povezivanja registara. Drugo, korištenje takvih informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama, uključujući upravne postupke pred nacionalnim tijelima ili institucijama i tijelima EU-a, sudske postupke ili osnivanje prekograničnih društava kćeri ili podružnica, i dalje je otežano zbog dugotrajnih i skupih postupaka i zahtjeva, uključujući potrebu za apostilom ili prijevodom dokumenata društva.
- (5) Svi dionici, uključujući sama trgovačka društva, nadležna tijela i širu javnost, moraju se moći osloniti na informacije o trgovačkim društvima potrebne u poslovne svrhe ili u upravnim postupcima ili sudskim postupcima. Stoga je nužno da podaci o trgovačkim društvima, koji su uneseni u poslovne registre i dostupni putem sustava povezivanja registara, budu točni, ažurirani i pouzdani.
- (6) Važan prvi korak bilo je uvođenje, Direktivom (EU) 2019/1151, standarda kontrole identiteta i pravne sposobnosti osoba koje osnivaju trgovačko društvo, upisuju podružnicu u registar ili podnose dokumente ili informacije putem interneta. Sad je ključno poduzeti daljnje korake za poboljšanje pouzdanosti i vjerodostojnosti informacija o trgovačkim društvima u registrima kako bi se olakšala njihova upotreba u prekograničnim upravnim postupcima i sudskim postupcima.
- (7) Sve države članice u određenoj mjeri provode *ex ante* provjeru dokumenata i informacija o trgovačkim društvima prije njihova upisa u poslovni registar, ali im se pristupi razlikuju u pogledu intenziteta provjera, primjenjivih postupaka te osoba ili tijela zaduženih za provjeru informacija. To dovodi do nedovoljnog povjerenja u dokumente ili informacije trgovačkih društava na prekograničnoj osnovi te do situacija u kojima se dokumenti ili informacije trgovačkog društva iz poslovnog registra u jednoj državi članici ponekad ne prihvaćaju kao dokaz u drugoj državi članici.
- (8) Stoga je, uz poštovanje tradicija država članica, važno osigurati da se određene provjere provode u svim državama članicama u skladu s istim standardima kojima se jamči visoka razina točnosti i pouzdanosti informacija. U tu je svrhu potrebno proširiti postojeće standarde tako da ih se općenito učini obveznim, ne samo za osnivanje trgovačkih društava u potpunosti putem interneta nego i za sve druge načine osnivanja trgovačkih društava. Slično tome, ako države članice uz podnošenje

⁶ COM(2021) 118 final.

⁷ COM(2020) 710 final

⁸ COM(2021) 350 final.

⁹ COM(2020) 103 final.

putem interneta i dalje dopuštaju druge načine podnošenja, na sve informacije koje se unose u registar trebali bi se primjenjivati isti standardi.

- (9) U svim državama članicama trebalo bi osigurati preventivni upravni ili sudski nadzor, uz poštovanje tradicija država članica, uključujući moguće sudjelovanje javnih bilježnika, kako bi se osigurala pouzdanost podataka o prekograničnim trgovačkim društvima. Trebalo bi provesti provjeru zakonitosti akta o osnivanju društva, statuta društva ako je sadržan u zasebnom aktu te svih izmjena tih akata i statuta, jer su to najvažniji dokumenti koji se odnose na trgovačko društvo.
- (10) Kako bi se dodatno smanjili troškovi i administrativno opterećenje povezano s osnivanjem trgovačkih društava, uključujući trajanje postupaka, te olakšalo širenje trgovačkih društava na jedinstvenom tržištu, posebno MSP-ova, primjenu načela „samo jednom” trebalo bi dodatno proširiti u području prava društava. To je načelo već prepoznato u Uniji, među ostalim u Komunikaciji o Digitalnom kompasu 2030. kao sredstvo kojim se javnim upravama omogućuje prekogranična razmjena podataka i dokaza, te se primjenjuje u nizu područja kao što je, na primjer, tehnički sustav temeljen na načelu „samo jednom” za prekograničnu automatiziranu razmjenu dokaza u okviru jedinstvenog digitalnog pristupnika¹⁰.
- (11) Primjena načela „samo jednom” podrazumijeva da se od trgovačkih društava ne traži da iste informacije podnose javnim tijelima više od jedanput. Na primjer, trgovačka društva ne bi trebala pri osnivanju društva kćeri u drugoj državi članici ponovno podnositi dokumente ili informacije trgovačkog društva koji su već podneseni registru u koji je društvo upisano. Umjesto toga, informacije o trgovačkom društvu trebale bi se razmjenjivati elektroničkim putem, između registra u koji je trgovačko društvo upisano i registra u koji će društvo kći biti upisano, koristeći se sustavom povezivanja registara. Poslovni registar trebao bi takve informacije staviti na raspolaganje svim nadležnim tijelima ili osobama ovlaštenima u okviru nacionalnog prava za rješavanje bilo kojeg aspekta osnivanja trgovačkog društva.
- (12) Kako bi se povećalo transparentnost i povjerenje u pogledu trgovačkih društava na jedinstvenom tržištu te olakšalo prekogranično poslovanje i prekogranične aktivnosti trgovačkih društava, ključno je učiniti više informacija o trgovačkim društvima dostupnima širom Unije te osigurati njihovu usporedivost i pristupačnost. To bi se trebalo postići oslanjajući se na informacije o trgovačkim društvima koje već postoje u nacionalnim registrima i stavljajući ih na raspolaganje na razini Unije putem sustava povezivanja registara, kao i omogućavanjem pristupa većoj količini informacija u nacionalnim registrima i u sustavu povezivanja registara.
- (13) Informacije o mjestu središnje uprave i glavnom mjestu poslovanja važne su za povećanje transparentnosti te time jačanje pravne sigurnosti u pogledu poslovnih odnosa trgovačkih društava iz Unije, među ostalim pri ulaganju u ta društva. Te su informacije relevantne i u različitim kontekstima, na primjer u slučajevima nesolventnosti ili restrukturiranja, u kontekstu prava tržišnog natjecanja, oporezivanja ili socijalne sigurnosti, ili za nadležna tijela u borbi protiv prijevare ili zlouporabe, jer mogu pomoći u identifikaciji fiktivnih trgovačkih društava povezanih s prijevaram ili zlouporabom. Ti elementi mogu pružiti korisne informacije o tome kako trgovačka društva posluju i u kojoj su mjeri povezana s Unijom.

¹⁰

Uredba (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018., str. 1.).

- (14) U članku 54. Ugovora o funkcioniranju Europske unije navodi se da su središnja uprava i glavno mjesto poslovanja zajedno sa sjedištem odlučujuća veza s Unijom te da je uobičajeno da se nalaze u istoj državi članici. Međutim, sloboda poslovnog nastana, kako je pojasnio Sud, podrazumijeva pravo društva da svoju središnju upravu ili glavno mjesto poslovanja ima u državi članici različitoj od države članice u kojoj se nalazi sjedište. U tom bi slučaju dionici trebali imati pristup tim informacijama kako bi donijeli informirane odluke i zaštitili svoje interese. Stoga, kako bi se olakšao pristup tim informacijama i smanjilo administrativno opterećenje trgovačkih društava i nadležnih tijela, informacije o državi članici ili trećoj zemlji u kojoj se nalazi središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja, ako se ne nalazi u državi članici u kojoj se nalazi sjedište, trebalo bi objaviti u nacionalnim poslovnim registrima i učiniti javno dostupnima putem sustava povezivanja registara.
- (15) Kako bi se zaštitili interesi trećih strana i povećalo povjerenje u poslovne transakcije s različitim vrstama trgovačkih društava na jedinstvenom tržištu, važno je povećati transparentnost i omogućiti lakši prekogranični pristup informacijama o takozvanim „trgovačkim društvima osoba”. Ona imaju važnu ulogu u gospodarstvu država članica i upisuju se u sve nacionalne poslovne registre, no postoje razlike između vrsta društava osoba i vrsta informacija koje se o njima stavljaju na raspolaganje u Uniji, što dovodi do poteškoća u prekograničnom pristupu tim informacijama. Kako bi se taj problem riješio, u svim državama članicama trebalo bi objaviti iste osnovne informacije o „trgovačkim društvima osoba”. Zahtjevi za objavljivanje za društva osoba trebali bi odražavati postojeće zahtjeve za objavljivanje za društva kapitala, ali bi se trebali prilagoditi posebnim značajkama društava osoba. Na primjer, zahtjevi za objavljivanje trebali bi obuhvaćati i informacije o partnerima, uključujući one koji su ovlašteni zastupati društvo osoba. Kao i u slučaju društava kapitala, državama članicama trebalo bi dopustiti da zahtijevaju da društva osoba objavljuju i one dokumente ili informacije koji se ne zahtijevaju ovom Direktivom. Ako takvi dodatni dokumenti ili informacije sadržavaju osobne podatke, države članice trebale bi obrađivati takve osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.
- (16) Informacije o „trgovačkim društvima osoba” trebale bi biti dostupne na razini Unije putem sustava povezivanja registara istovjetno kao i za društva kapitala, pri čemu bi određene informacije trebale biti dostupne besplatno, te bi ih trebalo nedvojbeno označiti s pomoću europskog jedinstvenog identifikatora (EUID).
- (17) Imatelji udjela, potencijalni ulagači, vjerovnici, nadležna tijela, zaposlenici i udruge civilnog društva imaju legitiman interes za pristup informacijama povezanim sa strukturom skupine kojoj trgovačko društvo pripada. Informacije o skupinama trgovačkih društava važne su za promicanje transparentnosti i jačanje povjerenja u poslovno okruženje te za doprinos učinkovitom otkrivanju prijevara ili zlouporaba koje bi mogle utjecati na javne prihode i vjerodostojnost jedinstvenog tržišta. Stoga bi informacije o strukturama skupina društava trebalo objaviti u poslovnim registrima i putem sustava povezivanja registara za domaće i prekogranične skupine.
- (18) Krajnja matična društva uređena pravom države članice trebala bi svojim nacionalnim registrima dostavljati osnovne informacije o svim društvima kćerima jer

¹¹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

najbolje mogu pružati takve informacije. Ako je krajnje matično društvo uređeno pravom treće zemlje, tu bi obvezu objavljivanja trebalo ispuniti društvo kći koje je najbliže krajnjem matičnom društvu u lancu kontrole, ali ima poslovni nastan u Uniji i uređeno je pravom države članice. Ako je takvo društvo kći matično društvo posrednik, to matično društvo posrednik trebalo bi dostaviti informacije o cijeloj skupini, tj. o krajnjem matičnom društvu i svim društvima kćerima. Ako skupina obuhvaća nekoliko matičnih društava posrednika s poslovnim nastanom u Uniji, trebala bi odabrati koje bi matično društvo posrednik trebalo ispuniti zahtjev za objavljivanje. Ako nijedno matično društvo posrednik nije uređeno pravom države članice, skupina bi trebala odabrati društvo kćer koje je uređeno pravom države članice kako bi se ispunio taj zahtjev za objavljivanje.

- (19) Kako bi se osigurala veća transparentnost u pogledu društava kćeri koja pripadaju skupini, informacije o skupini, a posebno informacije o krajnjem matičnom društvu i svim matičnim društvima posrednicima koja su uređena pravom države članice, trebale bi isto tako biti dostupne u registrima društava kćeri te bi se u tu svrhu trebale dijeliti s registrima društava kćeri putem sustava povezivanja registara. Osim toga, i države članice u kojima se poslovni registri temelje na decentraliziranoj strukturi mogu odlučiti prenijeti potrebne informacije među nacionalnim registrima putem sustava povezivanja registara.
- (20) Kako bi se izbjeglo nepotrebno opterećenje, obveza ažuriranja informacija o skupini, najmanje jednom godišnje, trebala bi biti obveza krajnjeg matičnog društva ili, prema potrebi, matičnog društva posrednika ili društva kćeri uređenog pravom države članice. Ako tijekom godine nije bilo promjena, takvo matično društvo ili društvo kći trebalo bi to potvrditi svojem registru, koji bi trebao zabilježiti i objaviti tu informaciju. Osim toga, svako društvo kći trebalo bi biti odgovorno za ažuriranje informacija o njegovoj povezanosti sa skupinom u svojem registru. U tom pogledu krajnje matično društvo ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik ili društvo kći uređeno pravom države članice trebalo bi bez odgode dostaviti sve promjene povezane s informacijama o skupini (drugim) društvima kćerima kako bi društva kćeri pravodobno ispunila obvezu ažuriranja informacija povezanih sa skupinom u svojem registru.
- (21) Skupine društava mogu imati složene strukture. Stoga bi putem sustava povezivanja registara trebao biti dostupan vizualni prikaz strukture skupine na temelju lanca kontrole kako bi se osigurao sveobuhvatan pregled skupine i omogućilo bolje razumijevanje načina poslovanja skupine. Taj bi se vizualni prikaz sastavio na temelju informacija o položaju svakog društva kćeri u strukturi skupine koje je dostavilo krajnje matično društvo ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik ili društvo kći uređeno pravom države članice.
- (22) Osim zajedničkih standarda za provjeru informacija o trgovačkim društvima prije njihova upisa u registar, potrebno je osigurati da se informacije u registru ažuriraju. Preporuka Radne skupine za financijsko djelovanje br. 24 „Transparentnost i stvarno vlasništvo pravnih osoba”, kako je revidirana u ožujku 2022., uključuje zahtjeve prema kojima informacije o trgovačkim društvima u poslovnim registrima moraju biti točne i ažurirane. I u interesu je trgovačkih društava osigurati da se njihovi podaci ažuriraju u registru jer se treće strane mogu osloniti na te informacije, uključujući potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a. Stoga bi trgovačka društva trebala biti obvezna bez nepotrebne odgode objaviti promjene informacija o sebi, a registri bi trebali bilježiti takve promjene i pravodobno staviti na raspolaganje informacije o njima. Ne gubeći iz vida da je rok za objavu računovodstvenih

dokumenata propisan Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹², i registri bi ih trebali objaviti bez nepotrebne odgode. Osim toga, kako bi se dodatno povećala pouzdanost podataka o trgovačkim društvima, društva bi jednom u kalendarskoj godini trebala potvrditi da su njihove informacije u poslovnom registru ažurirane, pa i ako nije bilo promjena. Trgovačka društva mogu to učiniti zajedno s dostavom drugih promjena ili s dostavom računovodstvenih dokumenata.

- (23) Kako bi se informacije o trgovačkim društvima ažurirale u registrima, važno je utvrditi i trgovačka društva koja više ne ispunjavaju zahtjeve da ostanu upisane u poslovni registar. Države članice trebale bi uspostaviti transparentne postupke za provjeru, ako postoje sumnje, statusa takvih trgovačkih društava. Trgovačka društva mogu privremeno obustaviti svoju djelatnost iz valjanih razloga, ali je svejedno važno da se njihov status u poslovnom registru ažurira u skladu s time. Na primjer, pokazatelji bi mogli biti činjenica da trgovačko društvo nema funkcionalan upravni odbor kako je propisano nacionalnim pravom, da nije dostavilo računovodstvene dokumente ili da nekoliko godina nije obavljalo gospodarsku djelatnost. Slično tome, velik broj trgovačkih društava registriran na istoj adresi mogao bi upućivati na to da su neka od tih društava osnovana u svrhu zlouporabe. Takvi postupci trebali bi uključivati mogućnost da trgovačka društva objasne svoju situaciju i dostave potrebne podatke u razumnim rokovima te bi se njima trebalo osigurati da se u skladu s time ažurira status trgovačkog društva, primjerice je li zatvoreno, prestalo postojati, likvidirano, gospodarski aktivno ili neaktivno. Postupci bi trebali uključivati i mogućnost, kao krajnju mjeru, brisanja trgovačkog društva iz registra u skladu s postupcima utvrđenima nacionalnim pravom. Informacije o tim postupcima trebale bi biti javno dostupne u skladu s ovom Direktivom.
- (24) Trgovačka društva trebala bi na jedinstvenom tržištu jednostavnim i pouzdanim sredstvima, koja druge države članice priznaju prekogranično, moći dokazati da je njihovo trgovačko društvo zakonito osnovano u državi članici. Stoga bi trebalo uspostaviti usklađenu potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a. Trgovačka društva mogla bi podnijeti zahtjev za takvu potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a u različite svrhe, među ostalim za upravne postupke pred nacionalnim tijelima i sudske postupke u drugim državama članicama ili pred institucijama i tijelima EU-a. Takvu potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a trebali bi izdavati i ovjeriti nacionalni poslovni registri, trebala bi sadržavati ključne informacije o trgovačkom društvu koje trgovačka društva upotrebljavaju u prekograničnim situacijama, među ostalim tvrtku trgovačkog društva, njegovo sjedište i pravne zastupnike, te bi trebala biti dostupna na svim službenim jezicima Unije. Elektronička potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a trebala bi se autenticirati upotrebom usluga povjerenja kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014¹³. Ta potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a bila bi dostupna i trećim stranama, među ostalim nadležnim tijelima, kojima su potrebne pouzdane ključne informacije o trgovačkim društvima. Iako bi državama članicama trebalo dopustiti da naplaćuju naknadu za dobivanje potvrde o podacima o

¹² Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

¹³ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

trgovačkom društvu iz EU-a, od registara bi se trebalo zahtijevati da svakom trgovačkom društvu upisanom u taj registar na zahtjev barem jednom godišnje besplatno dostavi njegovu potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a. Registri i nadležna tijela u drugim državama članicama trebali bi prihvaćati potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a u skladu s ovom Direktivom.

- (25) Kako bi se dodatno olakšali prekogranični postupci za trgovačka društva te pojednostavnile i smanjile formalnosti, kao što su apostil ili prevođenje, trebalo bi uspostaviti digitalnu punomoć EU-a. Digitalna punomoć EU-a bit će višjezični standardni obrazac utemeljen na zajedničkom europskom predlošku koji trgovačka društva mogu upotrebljavati u prekograničnim situacijama. Trebala bi imati minimalni obvezni sadržaj, a bila bi sastavljena u skladu s nacionalnim pravnim i formalnim zahtjevima. Standardna digitalna punomoć EU-a postojala bi samo u digitalnom obliku i trebala bi se autenticirati upotrebom usluga povjerenja kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 910/2014. Osim toga, kako bi se doprinijelo većoj sigurnosti transakcija, digitalna punomoć EU-a trebala bi se pohraniti u registar trgovačkog društva u kojem je treće strane koje mogu dokazati legitimni interes mogu pregledati. Konkretno, treće strane, kao što su odvjetnici, javni bilježnici, kreditne i financijske institucije ili nadležna tijela kojima je predložena digitalna punomoć EU-a, mogle bi na taj način provjeriti postojanje tih punomoći u registru trgovačkog društva. Države članice mogu zahtijevati i da se digitalna punomoć EU-a dodatno pohrani u drugom registru u skladu s nacionalnim pravom. Kako bi se prevladale jezične prepreke i olakšala njihova upotreba, predložak potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a i standardni obrazac digitalne punomoći EU-a trebali bi biti dostupni na portalu e-pravosuđe na svim jezicima Unije.
- (26) Trgovačka društva često se suočavaju s poteškoćama i administrativnim preprekama pri korištenju informacija o trgovačkim društvima, koje su već dostupne u njihovu nacionalnom poslovnim registru, u prekograničnim situacijama, među ostalim u postupcima pred nadležnim tijelima ili sudskim postupcima u drugoj državi članici. Podaci o trgovačkim društvima dostupni u poslovnim registru jedne države članice često se ne prihvaćaju u drugoj državi članici bez opterećujućih formalnosti koje stvaraju troškove i uzrokuju kašnjenja. Stoga, kako bi se olakšale prekogranične aktivnosti na jedinstvenom tržištu, države članice trebale bi osigurati da se ne zahtijeva legalizacija ili slična formalnost, kao što je apostil, u pogledu ovjerenih preslika dokumenata i informacija o trgovačkim društvima dobivenih iz registara. Isti bi se pristup trebao primjenjivati i na dokumente i informacije koji se razmjenjuju putem sustava povezivanja registara (na primjer, potvrde koje prethode postupku), kao i na javnobilježničke ili upravne isprave u kontekstu postupaka na temelju ove Direktive koji se upotrebljavaju u prekograničnom kontekstu. Takvi postupci uključuju osnivanje trgovačkih društava i upis podružnica u registar u drugoj državi članici, prekogranična preoblikovanja, spajanja i podjele.
- (27) Istodobno, kako bi se spriječile prijevare ili krivotvorenje, nadležna tijela države članice u kojoj se dokument trgovačkog društva ili informacije predočuju, ako imaju opravdanu sumnju u njihovu vjerodostojnost, trebala bi moći provjeriti dokument ili informacije putem registra izdatelja ili registra u svojoj državi članici, koji bi mogli razmjenjivati informacije o vjerodostojnosti isprave putem sustava povezivanja registara. Takva razmjena informacija trebala bi doprinijeti uzajamnom povjerenju i suradnji među državama članicama na jedinstvenom tržištu.
- (28) Akti o osnivanju trgovačkih društava ponekad su sastavljeni na dva ili više jezika, od kojih je jedan često službeni jezik Unije koji uglavnom razumije najveći mogući broj

prekograničnih korisnika. Trgovačka društva na svojim internetskim stranicama često dobrovoljno objavljuju i prijevod svojeg akta o osnivanju na takav jezik. Osim toga, sve više informacija o trgovačkim društvima sadržanih u aktima o osnivanju zasebno je dostupno i lako utvrdivo uz pomoć višejezičnih oznaka putem sustava povezivanja registara. Informacije o trgovačkim društvima morat će se pohraniti i u poslovnim registrima u strojno čitljivom formatu koji se može pretraživati ili kao strukturirani podaci, u skladu s Direktivom (EU) 2019/1151, čime će se olakšati strojno prevođenje takvih podataka. Te promjene olakšavaju pregledavanje i uporabu takvih informacija o trgovačkim društvima u prekograničnim situacijama bez potrebe za službenim prevođenjem. Stoga bi pravni zahtjevi za ovjerene prijevode akta o osnivanju i, slično tome, drugih dokumenata iz poslovnog registra trebali biti ograničeni na ono što je strogo nužno, a njihovo nametanje trebalo bi biti dopušteno samo u posebnim slučajevima kao što su slučajevi u kojima postoji zahtjev za objavu ovjerenih prijevoda dokumenata ili ako je ovjereni prijevod potreban na temelju drugih pravnih područja, primjerice u kontekstu sudskih postupaka.

- (29) Kako bi se povećala transparentnost, olakšao pristup informacijama o trgovačkim društvima i poboljšala prekogranična povezanost među javnim upravama na jedinstvenom tržištu, važno je povezati već funkcionalne sustave povezivanja na razini Unije koji sadržavaju važne informacije o trgovačkim društvima. Stoga bi sustav povezivanja poslovnih registara (BRIS) trebalo povezati sa sustavom međupovezivanja registara stvarnog vlasništva EU-a (BORIS), uspostavljenim Direktivom (EU) 2015/849¹⁴ kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/843¹⁵, kojim se povezuju nacionalni središnji registri koji sadržavaju informacije o stvarnim vlasnicima trgovačkih društava i drugih pravnih subjekata, trustova i drugih vrsta pravnih aranžmana te sa sustavom međusobne povezanosti registara nesolventnosti EU-a (IRI) uspostavljenim u skladu s Uredbom (EU) 2015/848¹⁶. EUID bi se trebao upotrebljavati za povezivanje informacija o određenom trgovačkom društvu u svim tim sustavima. Međutim, takva veza između sustava ne bi trebala utjecati na pravila i zahtjeve u pogledu pristupa informacijama utvrđene u relevantnim okvirima za uspostavu tih registara i međusobnog povezivanja. Na primjer, to znači da bi korisnik BRIS-a trebao moći pristupiti BORIS-u samo ako ima pravo pristupa BORIS-u u skladu s njegovim pravilima i zahtjevima.
- (30) Kako bi se trgovačkim društvima, a posebno MSP-ovima, pomoglo da lakše prošire svoje poslovne aktivnosti preko granica, trebalo bi razraditi načelo „samo jednom” u slučajevima kad trgovačka društva registriraju podružnice u drugoj državi članici. Informacije o trgovačkom društvu koje upisuje prekograničnu podružnicu registar podružnice trebao bi elektroničkim putem dobiti iz registra trgovačkog društva putem sustava povezivanja registara. Ta razmjena informacija, kao i svaka druga razmjena informacija među registrima putem sustava povezivanja registara, odvijat će se sigurnim prijenosom među nacionalnim registrima, čime se osigurava da su

¹⁴ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

¹⁵ Direktiva (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 43.).

¹⁶ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka) (SL L 141, 5.6.2015., str. 19.).

informacije pouzdane i da ne zahtijevaju legalizaciju ili potvrđivanje ili sličnu formalnost.

- (31) Iako su informacije o prekograničnim podružnicama društava kapitala iz EU-a već dostupne putem sustava povezivanja registara, informacije o podružnicama društava koja nisu iz EU-a nisu, čak i ako su već objavljene u nacionalnim registrima u skladu s Direktivom (EU) 2017/1132. Kako bi se dionicima olakšao pristup tim informacijama na razini Unije, informacije o takvim podružnicama trgovačkih društava iz trećih zemalja trebale bi biti dostupne putem sustava povezivanja registara, a neke od tih informacija trebale bi biti besplatne, kao što je već slučaj s prekograničnim podružnicama društava kapitala iz EU-a.
- (32) Dokumenti i informacije o trgovačkom društvu, uključujući informacije o pravnim zastupnicima, partnerima u društvima osoba i drugim osobama koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo, trebali bi biti javno dostupni u poslovnim registrima kako bi se osigurala pravna sigurnost u poslovanju između trgovačkih društava i trećih strana. Treće strane, kao što su vjerovnici, ulagači i poslovni partneri, ali i nadležna tijela i sudovi, trebali bi posebno imati potpunu pravnu sigurnost u pogledu osobe koja je imenovana da djeluje u ime trgovačkog društva i koja je ovlaštena sklapati ugovore ili poslovati u ime društva. Partneri u društvu osoba često su ovlašteni zastupati društvo osoba u odnosima s trećim stranama i u sudskim postupcima. Slično tome, radi zaštite trećih osoba, kad sve udjele društva kapitala drži samo jedan član društva, identitet tog jedinog člana društva, koji može biti fizička ili pravna osoba, mora biti javno dostupan u poslovnom registru. S obzirom na to da jedini član društva može, na primjer, izvršavati ovlasti glavne skupštine trgovačkog društva ili sklapati ugovore između sebe i trgovačkog društva koje zastupa, treće strane trebale bi moći identificirati jedinog člana kako bi znale identitet osobe koja ima kontrolu nad trgovačkim društvom ili zastupa trgovačko društvo. Stoga bi takve osobe trebalo nedvojbeno identificirati.
- (33) Kako bi se poboljšalo funkcioniranje jedinstvenog tržišta, treće strane moraju imati pristup informacijama o trgovačkim društvima u svojoj državi članici, ali i o trgovačkim društvima u drugoj državi članici. Slično kao i u domaćoj situaciji, treće strane moraju imati pravnu sigurnost u pogledu pravnih zastupnika, partnera u društvima osoba i drugih osoba koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo te u pogledu jedinih članova trgovačkih društava u drugoj državi članici. Stoga bi takve informacije trebale biti dostupne na razini Unije putem sustava povezivanja registara koji omogućuje pristup takvim informacijama na više jezika i usporediv način, čime se osigurava jednaka razina zaštite trećih strana u prekograničnim situacijama. Kako bi se osigurala pravna sigurnost u pogledu identiteta pravnih zastupnika, partnera u društvima osoba i drugih osoba koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo, kao i jedinih članova društva, potrebno je da se takve osobe mogu nedvojbeno identificirati. Potreba za sigurnošću u pogledu točnog identiteta takvih osoba posebno je velika u prekograničnim situacijama u kojima sustav povezivanja registara omogućuje pristup takvim informacijama o svim društvima kapitala i „trgovačkim društvima osoba”. S obzirom na to da nacionalni sustavi imaju različite pristupe identifikaciji takvih osoba, potrebno je uskladiti kategorije osobnih podataka kojima se može pristupiti na razini Unije. Iako su ime i prezime takvih osoba osobni podaci koji služe njihovoj identifikaciji, ime i prezime ne jamče jedinstvenu identifikaciju u svim slučajevima te ih stoga treba dopuniti dodatnim informacijama. U tom pogledu ne bi bilo dovoljno dodati samo godinu rođenja s obzirom na raširenost određenih imena i prezimena i njihovih kombinacija u državama

članicama te činjenicu da popularna imena često slijede godišnje cikluse, što znači da se u istoj godini rode mnoge osobe s istim imenima. Stoga je nužno i razmjerno zahtijevati da registri stave na raspolaganje puni datum rođenja pravnih zastupnika, partnera u društvima osoba i drugih osoba koje zakonito mogu zastupati trgovačko društvo, kao i jedinih članova društva.

- (34) Države članice trebale bi obrađivati sve osobne podatke o pravnim zastupnicima, partnerima u društvima osoba i drugim osobama koje mogu zakonito zastupati trgovačko društvo te o jedinim članovima društva, uključujući osobne podatke koji će biti javno dostupni u registrima, u skladu s Uredbom (EU) 2016/679. Komisija bi trebala obrađivati osobne podatke u kontekstu ove Direktive u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷. Države članice i Komisija trebale bi prije svega provoditi odgovarajuće mjere za zaštitu podataka kako bi se osiguralo da je obrada osobnih podataka za potrebe ove Direktive ograničena na ono što je nužno za postizanje njezinih ciljeva.
- (35) Kako bi se osiguralo da svi građani Unije imaju koristi od prednosti stavljanja na raspolaganje većeg broja informacija o trgovačkim društvima u poslovnim registrima, ključno je da se takve informacije osobama s invaliditetom osiguraju u pristupačnim oblicima. U skladu s člankom 9. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, države članice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugima mogu među ostalim pristupiti informacijama i komunikacijama, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije i sustavima te drugim uslugama i prostorima otvorenima ili namijenjenima javnosti. U tom se pogledu Direktivom (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ utvrđuju opći zahtjevi za pristupačnost internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora kako bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, posebno osobama s invaliditetom, te kako bi se potaknula interoperabilnost. Direktivom (EU) 2016/2102 države članice potiču se da prošire njezinu primjenu na privatne subjekte koji nude usluge i prostore otvorene ili namijenjene javnosti. Nadalje, Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹ sadržava zahtjeve za pristupačnost određenih proizvoda i usluga, uključujući njihove internetske stranice i povezane informacije. S obzirom na raznolikost tijela odgovornih za upravljanje poslovnim registrima, od sudova i upravnih tijela do privatnih subjekata, te na različite aktivnosti koje provode poslovni registri, trebalo bi procijeniti jesu li potrebne posebne mjere kako bi se osobama s invaliditetom osigurao pristup informacijama o trgovačkim društvima koje pružaju poslovni registri u svim državama članicama na ravnopravnoj osnovi s drugim korisnicima.
- (36) Ciljeve ove Direktive, to jest povećanje količine i poboljšanje pouzdanosti podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima ili putem sustava povezivanja registara te omogućavanje izravne uporabe podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima pri osnivanju prekograničnih podružnica i društava kćeri te u drugim prekograničnim aktivnostima i situacijama, ne mogu

¹⁷ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

¹⁸ Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016., str. 1.).

¹⁹ Direktiva (EU) 2019/882 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga (SL L 151, 7.6.2019., str. 70.).

dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega i učinaka na bolji način mogu ostvariti na razini Unije. Stoga Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

- (37) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima²⁰, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (38) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Direktive. U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016., ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija učinkovitosti, djelotvornosti, važnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih djelovanja. Evaluacija bi trebala obuhvaćati praktično iskustvo s potvrdom o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a, digitalnom punomoći EU-a i smanjenim formalnostima za trgovačka društva u prekograničnim situacijama. Osim toga, Komisija bi trebala procijeniti potencijal za međusektorsku interoperabilnost sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS) i drugih sustava kojima se osiguravaju mehanizmi za suradnju među nadležnim tijelima, primjerice u područjima oporezivanja, socijalne sigurnosti ili tehničkog sustava temeljenog na načelu „samo jednom” uspostavljenog Uredbom (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća²¹, u cilju poboljšavanja povezanosti javnih uprava na jedinstvenom tržištu²². Naposljetku, Komisija bi trebala procijeniti i potrebu za uvođenjem dodatnih mjera kako bi se u potpunosti ispunile potrebe osoba s invaliditetom u pogledu njihova pristupa informacijama o trgovačkim društvima u poslovnim registrima.
- (39) U skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 zatražen je savjet Europskog nadzornika za zaštitu podataka, koji je [XX.XX.2022./2023.] dao mišljenje²³.
- (40) Direktive 2009/102/EU i (EU) 2017/1132 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

²⁰ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

²¹ Uredba (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018., str. 1.).

²² Vidjeti i Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju mjera za visoku razinu interoperabilnosti javnog sektora u Uniji (Akt o interoperabilnoj Europi) (COM(2022) 720 final), Komunikaciju o ojačanoj politici interoperabilnosti javnog sektora – Povezivanje javnih usluga, podupiranje javnih politika i ostvarivanje javnih koristi za „interoperabilnu Europu” (COM(2022) 710 final).

²³ SL ...

Članak 1.

Izmjene Direktive 2009/102/EZ

Članak 3. Direktive 2009/102/EZ zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3.

Kad trgovačko društvo postane trgovačko društvo s jednim članom jer sve njegove udjele drži jedna osoba, ta činjenica, zajedno s identitetom jedinog člana, mora se zabilježiti u spis ili unijeti u registar iz članka 3. stavka 1. i stavka 2. Direktive 68/151/EEZ i učiniti javno dostupnom putem sustava povezivanja registara iz članka 16. stavka 1. Direktive (EU) 2017/1132.

Članak 18. i članak 19. stavak 1. Direktive (EU) 2017/1132 primjenjuju se *mutatis mutandis*.”.

Članak 2.

Izmjene Direktive (EU) 2017/1132

Direktiva (EU) 2017/1132 mijenja se kako slijedi:

1. naslov glave I. zamjenjuje se sljedećim:

**„OPĆE ODREDBE I OSNIVANJE TE FUNKCIONIRANJE TRGOVAČKIH
DRUŠTAVA”;**

2. članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) iza druge alineje dodaje se sljedeća alineja:

„— zajedničkim skupom pravila o preventivnoj provjeri informacija o trgovačkom društvu,”;

(b) iza treće alineje dodaje se sljedeća alineja:

„— zahtjevima za objavljivanje u odnosu na društva osoba,”;

3. u glavi I. poglavlju II. naslov odjeljka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Ništavost trgovačkog društva i valjanost njegovih obveza”;

4. u članku 7. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Mjere koordiniranja propisane ovim odjeljkom primjenjuju se na zakone i druge propise država članica koji se odnose na vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II. i, ako je navedeno, na vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II.B.”;

5. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Preventivna provjera

1. Države članice u trenutku osnivanja trgovačkog društva osiguravaju preventivnu upravnu ili sudsku provjeru akta o osnivanju i statuta društva, kao i svih izmjena tih dokumenata. Države članice mogu propisati da se ti dokumenti sastavljaju i ovjeravaju u odgovarajućem pravnom obliku.
2. Države članice osiguravaju da se njihovim zakonima o osnivanju trgovačkih društava navedenih u prilogima II. i II.B utvrđuje postupak za provjeru zakonitosti akta o osnivanju trgovačkog društva i njegovih statuta ako su sadržani u zasebnom aktu. Države članice osiguravaju da se takva provjera provodi i u slučaju bilo kakve izmjene tih dokumenata.

Provjerom zakonitosti provjerava se barem sljedeće:

- (a) jesu li ispunjeni formalni zahtjevi za akt o osnivanju i za statute ako su sadržani u zasebnom aktu te jesu li obrasci iz članka 13.h pravilno upotrijebljeni;
- (b) je li uključen obvezni minimalni sadržaj;
- (c) postoje li očite materijalnopravne nepravilnosti; i
- (d) je li doprinos plaćen u gotovini ili u naravi, u skladu s nacionalnim pravom.

Ako se za osnivanje trgovačkih društava navedenih u Prilogu II.B nacionalnim pravom ne zahtijeva sastavljanje akata o osnivanju i statuta, postupak provjere zakonitosti uključuje formalnu i materijalnu provjeru dokumenata koji se zahtijevaju nacionalnim pravom za osnivanje takvih trgovačkih društava.

3. Ako podnositelji zahtjeva upotrebljavaju predloške iz članka 13.h, države članice mogu ih osloboditi obveze provedbe provjere zakonitosti iz stavka 2. točaka (b) i (c) ovog članka.

4. Pravila utvrđena u članku 13. stavku 4. točkama (b) i (c), članku 13. stavcima 5. i 7. te članku 13.g stavku 3. točkama (a), (d), (e) i (f) primjenjuju se *mutatis mutandis* na druge oblike osnivanja trgovačkih društava navedenih u prilogima II. i II.B koji se ne obavljaju u potpunosti putem interneta.

Države članice osiguravaju utvrđivanje pravila za provjeru identiteta podnositelja zahtjeva u slučaju takvih drugih oblika osnivanja trgovačkih društava.

5. Stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se na sve postupke koji se obavljaju u potpunosti putem interneta i na druge postupke.”;

6. u glavi I. naslov poglavlja III. zamjenjuje se sljedećim:

„Internetski i drugi postupci (osnivanje, upis u registar te podnošenje dokumenata i podataka), objavljivanje podataka i registri”;

7. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Područje primjene

Mjere koordiniranja propisane ovim odjeljkom i odjeljkom 1.A primjenjuju se na zakone i druge propise država članica koji se odnose na vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II. i, ako je navedeno, na vrste trgovačkih društava navedene u prilogima I., II.A. i II.B.”;

8. u članku 13.a dodaju se sljedeće točke:

„7. „skupina” znači matično društvo i sva njegova društva kćeri;

8. „društvo kći” znači trgovačko društvo koje je pod kontrolom matičnog društva;

9. „krajnje matično društvo” znači matično društvo koje izravno ili neizravno u skladu s kriterijima iz članka 22. stavaka od 1. do 5. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća* kontrolira jedno ili više društava kćeri, a nije pod kontrolom drugog trgovačkog društva;

10. „matično društvo posrednik” znači matično društvo uređeno pravom države članice koje nije pod kontrolom drugog trgovačkog društva uređenog pravom države članice;

11. „legalizacija” znači formalnost potvrđivanja vjerodostojnosti potpisa nositelja javne službe, svojstva u kojem je djelovao potpisnik isprave te, prema potrebi, identiteta žiga ili pečata na ispravi;

12. „slična formalnost” znači dodavanje apostila predviđenoga Konvencijom o apostilu.

* Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).”;

9. članak 13.b mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) sredstvo elektroničke identifikacije izdano u drugoj državi članici u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice mogu odbiti priznati sredstva elektroničke identifikacije ako razina sigurnosti tih sredstava elektroničke identifikacije ne ispunjava uvjete iz Uredbe (EU) br. 910/2014.”;

10. članak 13.c mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:
„To ne dovodi u pitanje pravila o preventivnim provjerama iz članka 10.”;
- (b) u stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:
„Ovaj se stavak primjenjuje ne dovodeći u pitanje članke 16.b, 16.c, 16.d i 16.f.”;

11. u članku 13.f dodaju se sljedeći stavci:

„Države članice osiguravaju da informacije iz prvog stavka točaka (a), (c) i (d) uključuju informacije koje se odnose i na trgovačka društva navedena u Prilogu II.B.

Države članice osiguravaju da zahtjevi navedeni u prvom stavku ovog članka obuhvaćaju i pravila iz članka 15. o rokovima za podnošenje i o ažuriranju informacija u registrima.”;

12. članak 13.g mijenja se kako slijedi:

- (a) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a Države članice osiguravaju da, ako trgovačko društvo navedeno u Prilogu II. ili II.B osniva trgovačko društvo u drugoj državi članici, registar države članice u kojoj se trgovačko društvo osniva obvezno putem sustava povezivanja registara iz članka 22. preuzima dokumente i informacije o društvu osnivaču relevantne za postupak osnivanja koji su dostupni u registru države članice u kojoj je to trgovačko društvo upisano u registar te da se od trgovačkog društva ne zahtijeva da dostavi te podatke ili te dokumente. Registar može preuzeti i potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a u skladu s člankom 16.b.

Ako su u skladu s nacionalnim pravom bilo koje tijelo ili osoba ili subjekt ovlašteni za rješavanje bilo kojeg aspekta osnivanja trgovačkog društva, a dokumenti i informacije iz prvog podstavka potrebni su za obavljanje takvih zadaća, registar države članice u kojoj se trgovačko društvo osniva dostavlja preuzete dokumente i informacije tom tijelu, osobi ili subjektu.

Države članice primjenjuju ovaj stavak na sve druge oblike osnivanja trgovačkih društava koji se ne obavljaju u potpunosti putem interneta.”;

- (b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

- i. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) postupci za provjeru zakonitosti djelatnosti trgovačkog društva;”;

- ii. podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) postupci za provjeru zakonitosti tvrtke trgovačkog društva;”;

- (c) u stavku 4. točka (a) briše se;

13. u članku 13.h stavku 2. prvom podstavku briše se druga rečenica;
14. članak 13.j mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:
- „Države članice osiguravaju da se dokumenti i informacije, uključujući sve njihove izmjene, mogu podnijeti putem interneta registru u koji je trgovačko društvo upisano.”;
- (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:
- „4. Članak 10. stavci 1. i 2. te članak 13.g stavci 2., 3., 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* na podnošenje dokumenata i informacija putem interneta.”;
- (c) dodaje se sljedeći stavak:
- „6. Članak 10. stavci 1. i 2. te članak 13.g stavci 2., 3., 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* na sve druge oblike podnošenja dokumenata i informacija koji se ne obavljaju u potpunosti putem interneta, a koje koriste trgovačka društva navedena u prilogima II. i II.B.”;
15. članak 14. mijenja se kako slijedi:
- (a) naslov članka 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Dokumenti i informacije koje moraju objavljivati društva kapitala”;

- (b) dodaju se sljedeće točke:
- „(l) mjesta središnje uprave ako nije u državi članici u kojoj se nalazi sjedište;
- (m) glavnog mjesta poslovanja ako nije u državi članici u kojoj se nalazi sjedište.”;

16. umeću se sljedeći članci:

„Članak 14.a

Dokumenti i informacije koje moraju objavljivati društva osoba

Države članice osiguravaju da vrste trgovačkih društava navedene u Prilogu II.B obvezno objavljuju barem sljedeće dokumente i informacije:

- (a) tvrtku društva osoba;
- (b) pravni oblik društva osoba;

- (c) sjedište društva osoba i državu članicu u kojoj je društvo upisano u registar;
- (d) sve promjene sjedišta društva osoba;
- (e) registracijski broj društva osoba;
- (f) ukupni iznos uloga partnera;
- (g) akt o osnivanju, kao i statut ako je sadržan u zasebnom aktu, ako su ti dokumenti propisani nacionalnim pravom;
- (h) sve izmjene akata iz točke (g), uključujući produljenje trajanja društva osoba;
- (i) nakon svake izmjene akta o osnivanju ili statuta, cjelokupni tekst akta o osnivanju ili statuta prema zadnjoj izmjeni;
- (j) podatke o partnerima koji su ovlašteni zastupati društvo osoba u poslovima s trećim osobama i u sudskim postupcima te informacije o tome mogu li partneri koji su ovlašteni zastupati društvo osoba to činiti samostalno ili to moraju činiti zajednički;
- (k) ako se razlikuju od točke (j), podatke o glavnim partnerima i, u slučaju komanditnih društava, podatke o komanditorima;
- (l) računovodstvene dokumente za svaku financijsku godinu, koji se moraju objavljivati u skladu s direktivama Vijeća 86/635/EEZ* i 91/674/EEZ** te direktivom 2013/34/EU;
- (m) likvidaciju društva osoba;
- (n) svaku sudsku odluku kojom je utvrđena ništavost društva osoba;
- (o) podatke o likvidatorima i njihovim ovlastima, osim ako te ovlasti izričito i isključivo proizlaze iz zakona ili statuta društva osoba;
- (p) svaki završetak postupka likvidacije i, u državama članicama u kojima brisanje iz registra za sobom povlači pravne posljedice, svako takvo brisanje;
- (q) mjesto središnje uprave društva osoba ako nije u državi članici u kojoj se nalazi sjedište;
- (r) glavno mjesto poslovanja društva osoba ako nije u državi članici u kojoj se nalazi sjedište.

Članak 14.b

Informacije o skupinama društava

1. Države članice osiguravaju da krajnje matično društvo uređeno pravom države članice objavljuje u registru u kojem je upisano barem sljedeće informacije o svojoj skupini:
 - (a) tvrtku i pravni oblik svih društava kćeri;
 - (b) državu članicu ili treću zemlju u kojoj je svako društvo kći registrirano i njegov registracijski broj;
 - (c) EUID svakog društva kćeri uređenog pravom države članice;
 - (d) naziv skupine, ako se razlikuje od tvrtke krajnjeg matičnog društva;
 - (e) položaj svakog društva kćeri u strukturi skupine utvrđen na temelju kontrole.

2. Ako je krajnje matično društvo uređeno pravom treće zemlje, matično društvo posrednik objavljuje informacije iz stavka 1. Ako postoji više od jednog matičnog društva posrednika, samo jedno od njih objavljuje te informacije. Matično društvo posrednik objavljuje i tvrtku krajnjeg matičnog društva i treću zemlju u kojoj je krajnje matično društvo upisano u registar.

Ako nijedno matično društvo posrednik nije uređeno pravom države članice, društvo kći uređeno pravom države članice objavljuje informacije iz stavka 1. Ako postoji više društava kćeri, samo jedno od njih objavljuje informacije iz stavka 1. Društvo kći objavljuje i tvrtku krajnjeg matičnog društva i treću zemlju u kojoj je krajnje matično društvo upisano u registar.

3. Države članice mogu propisati da krajnje matično društvo uređeno pravom države članice ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik ili društvo kći iz stavka 2., u registru u kojem je upisano objavljuje omjer kapitala koji drže krajnje matično društvo i sva društva kćeri skupine.

4. Registar krajnjeg matičnog društva uređenog pravom države članice ili, ako je primjenjivo, matičnog društva posrednika ili društva kćeri iz stavka 2. objavljuje informacije dostavljene u skladu sa stavcima od 1. do 3., uključujući datum na koji su te informacije objavljene, ažurirane ili potvrđene u skladu sa stavkom 6.

5. Države članice osiguravaju da, ako je krajnje matično društvo uređeno pravom države članice ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik iz stavka 2., upisano u registar u državi članici u kojoj nije upisano nijedno od društava kćeri, registar krajnjeg matičnog društva ili, ako je primjenjivo, matičnog društva posrednika, dijeli sljedeće informacije s registrom svakog društva kćeri koje je upisano u registar u drugoj državi članici putem sustava povezivanja registara:

- (a) tvrtku krajnjeg matičnog društva, njegov EUID i, ako se razlikuje od tvrtke krajnjeg matičnog društva, naziv skupine; ili
- (b) ako je krajnje matično društvo uređeno pravom treće zemlje, tvrtku matičnog društva posrednika iz stavka 2., njegov EUID, tvrtku krajnjeg matičnog društva i treću zemlju u kojoj je upisano u registar te, ako se razlikuje od tvrtke krajnjeg matičnog društva, naziv skupine.

Ako ne postoji matično društvo posrednik, a društvo kći iz stavka 2. upisano je u registar u državi članici različitoj od ostalih društava kćeri, registar tog društva kćeri dijeli tvrtku društva kćeri, njegov EUID, tvrtku krajnjeg matičnog društva i treću zemlju u kojoj je upisano u registar te, ako se razlikuje od tvrtke krajnjeg matičnog društva, naziv skupine s registrom svakog drugog društva kćeri upisanog u registar u drugoj državi članici putem sustava povezivanja registara.

Države članice mogu primijeniti ovaj stavak i u situacijama kad su krajnje matično društvo ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik i društva kćeri upisana u registar u istoj državi članici.

Registar svakog društva kćeri objavljuje te informacije.

6. Krajnje matično društvo ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik ili društvo kći iz stavka 2. najmanje jednom godišnje, a u svakom slučaju najkasnije na datum objave računovodstvenih dokumenata i, ako takvo objavljivanje nije potrebno, do kraja financijske godine ažurira informacije koje se zahtijevaju u stavcima od 1. do 3., ako je primjenjivo, ili potvrđuje da se struktura skupine nije promijenila.

7. Države članice osiguravaju da krajnje matično društvo uređeno pravom države članice ili, ako je primjenjivo, matično društvo posrednik ili društvo kći iz stavka 2. prije objave iz stavka 1. ili 2. dijeli informacije iz stavka 5. sa svim društvima kćerima uređenima pravom države članice.

8. U slučaju promjena informacija iz stavka 5., svako društvo kći skupine uređeno pravom države članice, uključujući svako matično društvo posrednik, objavljuje takve promjene u registru u koji je upisano u roku od dva tjedna od datuma na koji su promjene izvršene.

9. Države članice osiguravaju da su informacije iz stavaka od 1. do 3. te 5., 6. i 8., prema potrebi, besplatno dostupne javnosti putem sustava povezivanja registara.

10. Sustav povezivanja registara na portalu pruža vizualni prikaz strukture skupine na temelju informacija iz stavaka 1. ili 2. i stavaka 3., 6. i 8. koje se prenose putem sustava povezivanja registara u skladu s ovim člankom.

11. Ovaj se članak ne primjenjuje ako skupina obuhvaća samo dva trgovačka društva od kojih je društvo kći obuhvaćeno područjem primjene Direktive 2009/102/EZ.

* Direktiva Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija (SL L 372, 31.12.1986., str. 1.).

** Direktiva Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim financijskim izvještajima društava za osiguranje (SL L 374, 31.12.1991., str. 7.).”;

17. članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Ažurirani registri

1. Države članice imaju uspostavljene postupke kako bi se osiguralo ažuriranje informacija o trgovačkim društvima navedenima u prilogima II. i II.B koje su pohranjene u registrima iz članka 16.

2. Tim se postupcima osigurava barem sljedeće:

- (a) da trgovačka društva navedena u prilogima II. i II.B podnose u registar sve izmjene dokumenata i informacija u roku od najviše 15 radnih dana od datuma izmjena. Taj se rok ne primjenjuje na promjene informacija koje se objavljuju u skladu s člankom 14.b i računovodstvenih dokumenata iz članka 14. točke (f) i članka 14.a točke (l);
- (b) da se sve promjene dokumenata i informacija povezane s trgovačkim društvima navedenima u prilogima II. i II.B unose u registar i objavljuju u skladu s člankom 16. stavkom 3. u roku od pet radnih dana od datuma dovršetka svih formalnosti potrebnih za predaju, uključujući primitak svih dokumenata i informacija, koji su u skladu s nacionalnim pravom;

- (c) da trgovačka društva navedena u prilogima II. i II.B potvrđuju jednom svake kalendarske godine da su informacije o trgovačkom društvu u registru ažurirane i da se u registrima javno objavljuje datum na koji je trgovačko društvo dostavilo potvrdu o ažuriranju ili ažuriralo informacije;
- (d) da se radi provjere određenih informacija o trgovačkom društvu registri mogu savjetovati s drugim relevantnim tijelima ili registrima unutar postupovnog okvira utvrđenog nacionalnim pravom.

3. Države članice imaju uspostavljene postupke za provjeru, u slučaju sumnje, ispunjavaju li trgovačka društva upisana u registre iz članka 16. zahtjeve za nastavak upisa u registar. Pravila kojima se uređuju ti postupci uključuju mogućnost da trgovačko društvo ispravi relevantne informacije u razumnom roku, osiguravaju da se status trgovačkih društava u skladu s tim ažurira u registru i, ako je to opravdano, uključuju mogućnost brisanja trgovačkih društava iz registra u skladu s nacionalnim pravom.”;

18. u članku 16. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U svakoj državi članici otvara se spis u središnjem registru, trgovačkom registru ili registru trgovačkih društava („registar”) za svako društvo navedeno u prilogima II. i II.B koje se u njoj registrira.

Države članice osiguravaju da trgovačka društva navedena u prilogima II. i II.B imaju EUID iz točke 9. Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/1042*, na temelju kojeg ih se može nedvojbeno identificirati u komunikaciji među registrima putem sustava povezivanja registara uspostavljenog u skladu s člankom 22. („sustav povezivanja registara”). Taj jedinstveni identifikator sadržava barem elemente koji omogućavaju identifikaciju države članice u kojoj se nalazi registar, nacionalnog registra podrijetla i broja trgovačkog društva u tom registru te, prema potrebi, elemente za sprečavanje pogrešaka pri identifikaciji.”;

* Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1042 od 18. lipnja 2021. o utvrđivanju pravila za primjenu Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tehničkih specifikacija i postupaka za sustav povezivanja registara i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe Komisije (EU) 2020/2244 (SL L 225, 25.6.2021., str. 7.).

19. u članku 16. dodaje se sljedeći stavak:

„7. Stavci 2., 3., 4., 5. i 6. ovog članka primjenjuju se na sve dokumente i informacije iz članka 14.a. Stavak 2. ovog članka primjenjuje se na informacije iz članka 14.b.”;

20. u članku 16.a dodaju se sljedeći stavci:

„5. Države članice osiguravaju da su elektroničke preslike i izvadci iz dokumenata i informacija dobiveni iz registra kompatibilni s europskom lisnicom za digitalni identitet iz [Ured za publikacije: upućivanje na Prijedlog uredbe Europskog

parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet].

6. Ovaj se članak primjenjuje *mutatis mutandis* na preslike svih dokumenata i informacija iz članka 14.a i 14.b ili bilo kojeg njihovog dijela.”;

21. umeću se sljedeći članci:

„Članak 16.b

Potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a

1. Države članice osiguravaju da registri iz članka 16. izdaju potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a za društva navedena u prilogima II. i II.B. Potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a prihvaća se u svim državama članicama kao nepobitan dokaz o osnivanju trgovačkog društva i informacijama navedenima u stavcima 2. i 3. ovog članka, koje su pohranjene u registru u kojem je trgovačko društvo upisano u trenutku izdavanja.

2. Potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a za društva kapitala navedena u Prilogu II. uključuje sljedeće informacije, uključujući datum na koji su informacije iz potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a posljednji put ažurirane u skladu s člankom 15. stavkom 2.:

- (a) tvrtka trgovačkog društva;
- (b) pravni oblik trgovačkog društva;
- (c) registracijski broj trgovačkog društva i država članica u kojoj je trgovačko društvo upisano u registar;
- (d) EUID trgovačkog društva;
- (e) sjedište trgovačkog društva;
- (f) poštanska adresa ili adresa za kontakt trgovačkog društva;
- (g) elektronička adresa društva;
- (h) datum upisa trgovačkog društva u registar;
- (i) iznos upisanog temeljnog kapitala;
- (j) status trgovačkog društva;
- (k) podaci o osobama koje je, kao tijelo ili kao članove takvog tijela, trgovačko društvo ovlastilo za zastupanje trgovačkog društva u odnosu na treće osobe i u sudskim postupcima te informacije o tome smiju li osobe ovlaštene za zastupanje to činiti samostalno ili se zahtijeva da djeluju zajednički;
- (l) djelatnost trgovačkog društva;
- (m) trajanje trgovačkog društva;
- (n) pojedinosti o internetskim stranicama trgovačkog društva ako su te pojedinosti upisane u nacionalni registar.

3. Potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a za društva osoba navedena u Prilogu II.B uključuje informacije iz stavka 2. točaka (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h), (j), (k), (l), (m) i (n) ovog članka, uključujući datum na koji su informacije iz potvrde

o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a posljednji put ažurirane u skladu s člankom 15. stavkom 2.

Navode se i sljedeće informacije:

- (a) ukupni iznos uloga partnera;
- (b) pojedinosti o glavnim partnerima i, u slučaju komanditnih društava, pojedinostima o komanditorima;
- (c) pojedinosti o partnerima koji su ovlašteni zastupati društvo osoba u odnosu na treće osobe i u sudskim postupcima.

4. Države članice osiguravaju da se potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a može dobiti iz registra iz članka 16. nakon podnošenja zahtjeva registru u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Države članice osiguravaju da se elektronička verzija potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a može dobiti i putem sustava povezivanja registara.

5. Cijena za dobivanje potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a, u papirnatom ili elektroničkom obliku, ne smije premašivati administrativne troškove dobivanja te potvrde, uključujući troškove uspostave i održavanja registara.

Države članice osiguravaju da svako trgovačko društvo navedeno u prilogima II. i II.B može besplatno dobiti potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a u elektroničkom obliku najmanje jednom u kalendarskoj godini.

6. Države članice osiguravaju da je potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a dobivena iz registra u elektroničkom obliku autenticirana uslugama povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014 kako bi se zajamčilo da je dobivena iz registra i da je njezin sadržaj istinita preslika informacija koje se čuvaju u registru ili da odgovara informacijama koje su u njemu sadržane. Kompatibilna je i s europskom lisnicom za digitalni identitet iz [Ured za publikacije: upućivanje na Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet].

7. Države članice osiguravaju da potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a dobivena iz registra u papirnatom obliku sadržava datum izdavanja te pečat ili žig registra kako bi se potvrdilo da je njezin sadržaj istinita preslika informacija koje se čuvaju u registru ili da je dosljedan informacijama koje su u njemu sadržane. Potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a ima i tehničku značajku koja omogućuje elektroničku provjeru podrijetla i vjerodostojnosti dokumenta, kao što je jedinstveni protokol ili identifikacijski broj.

8. Komisija objavljuje na portalu predložak potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a na svim službenim jezicima Unije.

Članak 16.c

Digitalna punomoć EU-a

1. Države članice osiguravaju da za provedbu postupaka u drugoj državi članici u kontekstu ove Direktive trgovačka društva navedena u prilogima II. i II.B mogu

upotrebljavati standardni obrazac digitalne punomoći EU-a u skladu s ovim člankom kako bi ovlastila osobu da zastupa trgovačko društvo.

Digitalna punomoć EU-a sastavlja se i opoziva u skladu s nacionalnim pravnim i formalnim zahtjevima. Nacionalni zahtjevi za sastavljanje digitalne punomoći EU-a uključuju barem provjeru identiteta osobe koja daje punomoć, njezine pravne sposobnosti i ovlaštenja za zastupanje društva.

Države članice osiguravaju da se digitalna punomoć EU-a autenticira uslugama povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014 i da je kompatibilna s europskom lisnicom za digitalni identitet iz [Ured za publikacije: upućivanje na Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet].

2. Digitalna punomoć EU-a prihvaća se kao dokaz da ovlaštena osoba ima pravo zastupati društvo kako je navedeno u dokumentu.

3. Države članice osiguravaju da trgovačka društva iz stavka 1. podnose digitalnu punomoć EU-a, svaku njezinu izmjenu i opoziv u registar u kojem je trgovačko društvo upisano.

4. Pristup digitalnoj punomoći EU-a u registru trgovačkog društva imaju nadležna tijela, registri iz članka 16. ili bilo koja treća osoba koja može dokazati legitiman interes.

5. Komisija objavljuje na portalu standardni obrazac digitalne punomoći EU-a na svim službenim jezicima Unije.

Članak 16.d

Izuzeće od legalizacije i od slične formalnosti

1. Ako se preslike i izvadci iz dokumenata i informacija, uključujući ovjerene prijevode, dobiveni iz registra iz članka 16. i u njemu ovjereni kao istinite preslike moraju predložiti u drugoj državi članici, države članice osiguravaju da su izuzeti od svih oblika legalizacije i od slične formalnosti.

Ovaj se stavak primjenjuje na elektroničke preslike i izvatke iz dokumenata i informacija, uključujući ovjerene prijevode, ako su autenticirani u skladu s člankom 16.a stavkom 4., te na one u papirnatom obliku ako sadržavaju datum njihova izdavanja te pečat ili žig registra i imaju tehničku značajku koja omogućuje elektroničku provjeru podrijetla i vjerodostojnosti dokumenta, kao što je jedinstveni protokol ili identifikacijski broj.

2. Države članice osiguravaju da su potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a izdana u skladu s člankom 16.b, digitalna punomoć EU-a iz članka 16.c i potvrde koje prethode postupku dostavljene u skladu s člancima 86.n, 127.a i 160.n izuzete od legalizacije i od slične formalnosti.

3. Ako se javnobilježničke isprave, upravne isprave, njihove ovjerene preslike i prijevodi izdani u državi članici u kontekstu postupaka iz ove Direktive moraju predložiti u drugoj državi članici, države članice osiguravaju da su izuzeti od svih oblika legalizacije i od slične formalnosti.

Ovaj se stavak primjenjuje na elektroničke javnobilježničke isprave, upravne isprave, njihove ovjerene preslike i prijevode ako su autenticirani uslugama povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014 te na one u papirnatom obliku ako imaju tehničku značajku koja omogućuje elektroničku provjeru podrijetla i vjerodostojnosti dokumenta, kao što je jedinstveni protokol ili identifikacijski broj.

Članak 16.e

Zaštitne mjere u slučaju opravdane sumnje

1. Ako tijela u drugoj državi članici kojima su predloženi preslike i izvadci iz dokumenata i informacija koji su dobiveni iz registra i u njemu ovjereni kao istinite preslike u skladu s člankom 16.d stavkom 1. ili potvrda o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a izdana u skladu s člankom 16.b opravdano sumnjaju u njihovo podrijetlo i vjerodostojnost, uključujući identitet žiga ili pečata, ili opravdano smatraju da je dokument krivotvoren ili neovlašteno promijenjen, mogu podnijeti zahtjev za informacije kontaktnoj točki:

- (a) u registru iz kojeg su te preslike i izvadci iz dokumenata i informacija dobiveni; ili
- (b) u registru države članice tijela kojem su predloženi preslike i izvadci iz dokumenata i informacija. Taj registar putem sustava povezivanja registara provjerava vjerodostojnost tih preslika i izvadaka iz dokumenata i informacija s registrom iz kojeg su dobiveni.

Države članice obavješćuju Komisiju o relevantnoj kontaktnoj točki u svojem registru iz članka 16.

2. U zahtjevima za informacije iz stavka 1. navode se razlozi zbog kojih tijelo sumnja u vjerodostojnost dokumenta, uključujući barem nemogućnost provjere vjerodostojnosti izvotka elektroničkim metodama provjere. Svakom zahtjevu prilaže se preslika ili izvadak iz predmetnog dokumenta i informacija koji se prenose elektroničkim putem.

Registar bez provjere odbija zahtjeve koji nisu u skladu sa zahtjevima iz ovog stavka i o tome obavješćuje tijelo koje je podnijelo zahtjev.

3. Kontaktne točke odgovaraju na zahtjeve za informacije podnesene u skladu sa stavkom 1. u roku od najviše pet radnih dana.

4. Ako vjerodostojnost preslika i izvadaka iz dokumenata i informacija nije potvrđena, tijelo koje podnosi zahtjev može odlučiti da ih neće prihvatiti.

Članak 16.f

Izuzeće od obveze prevođenja

1. Države članice osiguravaju da za preslike ili izvatke iz dokumenata i informacija dobivenih iz registara iz članka 16. koji se upotrebljavaju u prekograničnim situacijama, uključujući situacije iz članka 13.g stavka 2.a i članka 28.a stavka 5., nije potreban prijevod:

- (a) ako su dokument ili informacije na službenom jeziku države članice u kojoj se dokument ili informacija predočuju ili na jednom od službenih jezika ako ta država članica ima nekoliko službenih jezika, ili na bilo kojem drugom jeziku koji ta država članica izričito prihvća;
- (b) ako su informacije dostupne putem sustava povezivanja registara i prepoznatljive na temelju oznaka s pojašnjenjima iz članka 18.;
- (c) ako su određene informacije uključene u potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a iz članka 16.b.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice osiguravaju da, ako se akti o osnivanju i statuti ako su sadržani u zasebnom aktu, i drugi dokumenti dobiveni iz registara iz članka 16., moraju predočiti u drugoj državi članici, ovjereni prijevod bude potreban samo ako je nužan i opravdan svrhom u koju se upotrebljava, kao što je obveza javnog objavljivanja ili prednošenje u sudskim postupcima.”;

22. u članku 17. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Ovaj se članak primjenjuje i na informacije o društvima osoba iz članka 14.a.”;

23. članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.

Dostupnost elektroničkih preslika dokumenata i informacija

1. Elektroničke preslike dokumenata i informacija iz članaka 14., 14.a i 14.b javno su dostupne i putem sustava povezivanja registara. Države članice mogu učiniti dostupnim i dokumente i informacije iz članaka 14., 14.a i 14.b za vrste trgovačkih društava koje nisu navedene u Prilozima II. i II.B

Članak 16.a stavci 3., 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis* i na elektroničke preslike dokumenata i informacija koje su javno dostupne putem sustava povezivanja registara.

2. Države članice osiguravaju da su dokumenti i informacije iz članaka 14., 14.a i 14.b te članka 19. stavka 2. i članka 19.a stavka 2. dostupni putem sustava povezivanja registara u standardnom formatu poruke i da im je moguće pristupiti elektroničkim putem. Države članice isto tako osiguravaju da se poštuju minimalni standardi sigurnosti prijenosa podataka.

3. Komisija osigurava uslugu pretraživanja trgovačkih društava registriranih u državama članicama na svim službenim jezicima Unije, kako bi putem portala bili dostupni:

(a) dokumenti i informacije iz članaka 14., 14.a i 14.b te članka 19. stavka 2. i članka 19.a stavka 2., uključujući za vrste trgovačkih društava koje nisu navedene u Prilogu II. i II.B ako su države članice učinile takve dokumente dostupnima;

(aa) dokumenti i informacije iz članaka 86.g, 86.n, 86.p, 123., 127.a, 130., 160.g, 160.n i 160.p;

(b) oznake s pojašnjenjima, dostupne na svim službenim jezicima Unije, na kojima su navedeni popisi tih informacija i vrsta tih dokumenata.

4. Države članice osiguravaju da se putem sustava povezivanja poslovnih registara javno objavljuju ime, prezime i datum rođenja osoba iz članka 14. točke (d), članka 14.a točaka (j) i (k), članka 19. stavka 2. točke (g), članka 19.a stavka 2. točke (g), članka 30. stavka 1. točke (e) i članka 36. stavka 3. točke (f).

5. Države članice osiguravaju da se putem sustava povezivanja poslovnih registara javno objavljuju ime, prezime i datum rođenja osoba iz članka 3. Direktive 2009/102/EZ.

6. Države članice osiguravaju da registri, nadležna tijela ili osobe ili druga tijela ovlaštena u okviru nacionalnog prava za rješavanje bilo kojeg aspekta postupaka obuhvaćenih ovom Direktivom ne pohranjuju osobne podatke koji se prenose putem sustava povezivanja registara za potrebe članaka 13.g, 28.a i 30.a, osim ako je drukčije predviđeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.”;

24. umeće se sljedeći članak:

„Članak 19.a

Naknade za dobivanje dokumenata i informacija kad je riječ o društvima osoba

1. Naknade koje se zaračunavaju za dobivanje dokumenata i informacija iz članka 14.a putem sustava povezivanja registara ne smiju premašivati administrativne troškove njihova dobivanja, uključujući troškove uspostave i održavanja registara.

2. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara besplatno dostupni sljedeće informacije i dokumenti o trgovačkim društvima navedenima u Prilogu II.B:

(a) tvrtka i pravni oblik društva osoba;

(b) sjedište društva osoba i država članica u kojoj je upisano u registar;

(c) registracijski broj društva osoba i njegov EUID;

(d) pojedinosti o internetskim stranicama društva osoba ako su te pojedinosti upisane u nacionalni registar;

(e) status društva osoba, kao što su podaci o tome kad je zatvoreno, izbrisano iz registra, likvidirano, prestalo postojati, je li gospodarski aktivno ili neaktivno, kako je definirano nacionalnim pravom;

(f) djelatnost društva osoba;

(g) pojediniosti o partnerima koji zastupaju društvo osoba u poslovanju s trećim osobama i u sudskim postupcima te informacije o tome smiju li partneri koji su ovlašteni zastupati društvo osoba to činiti samostalno ili se zahtijeva da djeluju zajednički;

(h) informacije o podružnicama koje je društvo osoba otvorilo u drugoj državi članici, uključujući tvrtku, registracijski broj, EUID i državu članicu u čiji je registar podružnica upisana.”;

25. u članku 21. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Ovaj članak primjenjuje se na članke 14.a i 14.b.”;

26. u članku 22. dodaje se sljedeći stavak:

„7. Uspostavljaju se veze između sustava povezivanja registara, sustava međupovezivanja registara stvarnog vlasništva u skladu s člankom 30. stavkom 10. i člankom 31. stavkom 9. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća * i sustava međusobne povezanosti registara nesolventnosti u skladu s člankom 25. stavkom 1. Uredbe (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća **.

Uspostavom veza u skladu s prvim podstavkom ne mijenjaju se niti zaobilaze pravila i zahtjevi povezani s pristupom informacijama utvrđenima u relevantnim okvirima za uspostavu tih registara i međusobnog povezivanja.

* Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ, SL L 141, 5.6.2015., str. 73.–117.

** Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (preinaka), SL L 141, 5.6.2015., str. 19.–72.”;

27. u članku 24. dodaje se sljedeći stavak:

„2. Komisija provedbenim aktima donosi i sljedeće:

(a) detaljan popis podataka i tehničke specifikacije kojima se utvrđuju načini preuzimanja informacija između registra osnivačkog društva i registra trgovačkog društva koje se osniva kako je navedeno u članku 13.g stavku 2.a te između registra trgovačkog društva i registra podružnice kako je navedeno u članku 28.a stavku 5.;

(b) detaljan popis podataka, upotrebu oznaka s pojašnjenjima i tehničke specifikacije kojima se utvrđuju informacije iz članaka 14.a i 14.b i

članka 19.a stavka 2. koje se stavljaju na raspolaganje putem sustava povezivanja registara;

- (c) detaljan popis podataka i tehničke specifikacije u svrhu razmjene informacija među registrima, kako je navedeno u članku 14.b stavku 5.;
- (d) tehničke pojedinosti i detaljan popis podataka za vizualni prikaz strukture skupine iz članka 14.b stavka 10.;
- (e) tehničke standarde i taksonomiju za dokumente i informacije koji se predaju u skladu s člankom 16. stavkom 6., uzimajući u obzir tehničke standarde koji se već primjenjuju u registrima država članica;
- (f) tehničke specifikacije, taksonomiju i višejezične predloške za potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a iz članka 16.b;
- (g) tehničke specifikacije, taksonomiju i višejezični standardni obrazac digitalne punomoći EU-a iz članka 16.c;
- (h) tehničke specifikacije i detaljan popis podataka kojima se utvrđuje međusobna dostupnost sustava povezivanja iz članka 22. stavka 7., što uključuje upotrebu jedinstvenog identifikatora za društva dodijeljenog u skladu s člankom 16.;
- (i) tehničke specifikacije i detaljan popis podataka kojima se utvrđuje provjera iz članka 16.e stavka 1. točke (b).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 164. stavka 2.”;

28. u članku 26. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ovaj se članak primjenjuje i na trgovačka društva navedena u Prilogu II.B.”;

29. članak 28. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 28.

Sankcije

Svaka država članica predviđa učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije barem u sljedećim slučajevima:

- (a) ako se dokumenti i informacije ne objave kako se zahtijeva u člancima 14., 14.a i 14.b;
- (b) ako se promjene ne podnesu u roku utvrđenom u članku 15. stavku 2.;
- (c) ako obvezne informacije predviđene u članku 26. nisu navedene u komercijalnim dokumentima ili na internetskim stranicama društva.

Države članice poduzimaju sve mjere koje su potrebne za provedbu sankcija.”;

30. u članku 28.a stavku 4. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

(c) za provjeru zakonitosti dokumenata i informacija podnesenih za upis podružnice u registar, osim dokumenata i informacija preuzetih iz registra trgovačkog društva u skladu sa stavkom 5.;”;

31. u članku 28.a stavku 5. briše se prvi podstavak;

32. u članku 28.a umeće se sljedeći stavak:

„5.a Države članice osiguravaju da, ako trgovačko društvo navedeno u prilogima II. ili II.B upiše podružnicu u registar u drugoj državi članici, registar u koji je podružnica upisana preuzima putem sustava povezivanja registara dokumente i informacije o trgovačkom društvu relevantne za postupak upisa u registar koji su dostupni u registru države članice u kojoj je to trgovačko društvo upisano u registar te se od trgovačkog društva ne traži da ih dostavi. Registar može preuzeti i potvrdu o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a u skladu s člankom 16.b. Države članice primjenjuju ovaj stavak i na sve druge oblike upisa podružnica u registar koji nisu u potpunosti internetski.

Ako su bilo koje tijelo ili osoba ili subjekt ovlašteni u okviru nacionalnog prava za rješavanje bilo kojeg aspekta upisa podružnice u registar, a dokumenti i informacije iz prvog podstavka potrebni su za obavljanje takvih zadaća, registar države članice u kojoj se podružnica upisuje u registar dostavlja preuzete dokumente i informacije tom tijelu, osobi ili subjektu.”;

33. u članku 28.b stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da se dokumenti i informacije iz članka 30. ili sve njihove izmjene mogu podnijeti putem interneta u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkama (a) i (b).”;

34. u članku 30. stavku 2. točka (c) briše se;

35. u članku 36. dodaju se sljedeći stavci:

„3. Dokumenti i informacije iz članka 37. postaju javno dostupni putem sustava povezivanja registara. Članak 18. i članak 19. stavak 1. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

4. Države članice osiguravaju da su putem sustava povezivanja registara besplatno dostupni barem sljedeće informacije i dokumenti:

- (a) tvrtka trgovačkog društva i tvrtka podružnice ako se razlikuje od tvrtke trgovačkog društva;
- (b) pravni oblik trgovačkog društva;
- (c) pravo države kojim je trgovačko društvo uređeno;

- (d) ako je tako predviđeno tim pravom, registar u koji je trgovačko društvo upisano, kao i registracijski broj trgovačkog društva u tom registru;
- (e) adresa podružnice;
- (f) podaci o osobama koje su ovlaštene zastupati trgovačko društvo u poslovanju s trećim osobama te u sudskim postupcima;
 - kao tijelo trgovačkog društva osnovano u skladu sa zakonom ili kao članovi takvog tijela,
 - kao stalni predstavnici trgovačkog društva za djelatnosti podružnice.
- (g) jedinstveni identifikator podružnice u skladu sa stavkom 5.

5. Države članice primjenjuju članak 29. stavak 4. *mutatis mutandis* na podružnice trgovačkih društava iz trećih zemalja.”;

36. članak 40. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 40.

Sankcije

Države članice određuju učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije u slučaju da se ne ispuni obveza objavljivanja sadržaja utvrđenih u člancima 29., 30., 31., 36., 37. i 38. te ako u dopisima i narudžbenicama nedostaju obvezne informacije predviđene u člancima 35. i 39.

Države članice poduzimaju sve mjere koje su potrebne za provedbu sankcija.”;

37. umeće se Prilog II.B, kako je naveden u Prilogu ovoj Direktivi.

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do [Ured za publikacije: *posljednjeg dana 24. mjeseca nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive o izmjenama*] donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od [Ured za publikacije: *posljednjeg dana 30. mjeseca nakon datum stupanja na snagu ove Direktive o izmjenama*].

Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Izvješćivanje i preispitivanje

1. Komisija do [Ured za publikacije: *datuma koji pada pet godina nakon završetka razdoblja prenošenja ove Direktive*] provodi evaluaciju ove Direktive i podnosi izvješće o rezultatima Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

Države članice Komisiji dostavljaju informacije potrebne za pripremu izvješća, posebno dostavljanjem podataka povezanih sa stavkom 2.

2. U izvješću Komisije među ostalim se ocjenjuje sljedeće:
 - (a) praktično iskustvo s upotrebom potvrde o podacima o trgovačkom društvu iz EU-a;
 - (b) praktično iskustvo s upotrebom digitalne punomoći EU-a;
 - (c) praktično iskustvo sa smanjenjem formalnosti za trgovačka društva u prekograničnim situacijama.
3. Komisija isto tako ocjenjuje:
 - (a) potencijal za međusektorsku interoperabilnost između sustava povezivanja poslovnih registara i drugih sustava koji pružaju mehanizme za suradnju među nadležnim tijelima;
 - (b) jesu li potrebne dodatne mjere kako bi se u potpunosti odgovorilo na potrebe osoba s invaliditetom pri pristupu informacijama o trgovačkom društvu iz poslovnih registara.
4. Tom se izvješću prema potrebi prilaže prijedlog za dodatnu izmjenu Direktive (EU) 2017/1132.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Sadržaj

1.	OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	3
1.4.	Ciljevi.....	3
1.4.1.	Opći ciljevi.....	3
1.4.2.	Specifični ciljevi.....	4
1.4.3.	Očekivani rezultati i učinak	4
1.4.4.	Pokazatelji uspješnosti	5
1.5.	Osnova prijedloga/inicijative	6
1.5.1.	Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative.....	6
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja Unije	6
1.5.3.	Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	7
1.5.4.	Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	7
1.5.5.	Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	7
1.6.	Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative	8
1.7.	Planirani načini izvršenja proračuna	8
2.	MJERE UPRAVLJANJA	10
2.1.	Pravila praćenja i izvješćivanja.....	10
2.2.	Sustavi upravljanja i kontrole.....	10
2.2.1.	Obrazloženje predloženih načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i strategije kontrole	10
2.2.2.	Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika.....	10
2.2.3.	Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti povezanih sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju).....	11
2.3.	Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti.....	11
3.	PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE.....	12
3.1.	Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	12
3.2.	Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	13

3.2.1.	Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	13
3.2.2.	Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje	16
3.2.3.	Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	17
3.2.4.	Uskladenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	21
3.2.5.	Doprinos trećih strana	21
3.3.	Procijenjeni učinak na prihode	23

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni direktiva 2009/102/EZ i (EU) 2017/1132 u pogledu daljnjeg širenja i unapređenja upotrebe digitalnih alata i postupaka u pravu društava

1.2. Predmetna područja politike

Pravo društava/jedinstveno tržište

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- ☒ **novo djelovanje**
- ☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja¹**
- ☐ **produženje postojećeg djelovanja**
- ☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Opći ciljevi ovog Prijedloga su:

- veća transparentnost i povjerenje u poslovno okruženje,
- digitaliziranje i povezivanje prekogranične javne usluge za trgovačka društva,
- lakše prekogranično širenje za MSP-ove,
- učinkovitije djelovanje EU-a protiv zlouporabe i prijevara.

¹ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.2. *Specifični ciljevi*

Specifični cilj br. 1:

povećanje količine i poboljšanje pouzdanosti podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima i/ili putem sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS).

Specifični cilj br. 2:

omogućavanje izravne upotrebe podataka o trgovačkim društvima dostupnih u poslovnim registrima pri osnivanju prekograničnih podružnica ili društava kćeri te u drugim prekograničnim aktivnostima i situacijama.

1.4.3. *Očekivani rezultati i učinak*

Očekivani rezultati i učinak ovog prijedloga su sljedeći:

— poduzeća: zahvaljujući javnoj dostupnosti važnijih podataka o trgovačkim društvima u poslovnim registrima i na razini EU-a putem BRIS-a i poboljšanju njihove pouzdanosti smanjit će se ukupno administrativno opterećenje trgovačkih društava i olakšati pristup financiranju i osnivanju poduzeća. Olakšavanje prekogranične upotrebe takvih podataka pri prekograničnom osnivanju novih društava kćeri ili podružnica ili u drugim prekograničnim situacijama dovest će do znatnih periodičnih ušteda troškova i time znatno olakšati obavljanje prekograničnih poslovnih aktivnosti i pristup tržištima drugih država članica;

— poslovni registri: veća dostupnost i pouzdanost podataka o trgovačkim društvima te bolja povezanost poslovnih registara, zahvaljujući načelu „samo jednom” i povezivanju drugih sustava/registara na razini EU-a s BRIS-om, trebali bi olakšati rad registara. Jednokratni troškovi poslovnih registara za prilagodbu informacijskih sustava i periodični troškovi, npr. za provedbu *ex ante* provjere podataka o trgovačkim društvima;

— druga javna tijela: lakšim pristupom većem broju skupova informacija olakšat će se rad nadležnih tijela, primjerice u borbi protiv prijevara i zlouporaba. Primjena načela „samo jednom” i povezanija javna uprava zahvaljujući digitalizaciji dovest će i do smanjenog opterećenja javnih tijela. Tijela nadležna za izdavanje apostila izgubit će određene prihode od apostila, ali će biti manje administrativno opterećena s obzirom na trenutačnu pravnu nesigurnost i povezane ljudske resurse te vrijeme potrebno za izdavanje apostila;

— građani i potrošači imat će koristi od lakšeg pristupa pouzdanim podacima o trgovačkim društvima. Društvo u cjelini imat će koristi od inicijative jer će se njome olakšati borba protiv prijevara i zlouporaba te promicati digitalni alati;

— pozitivan utjecaj na okoliš, koji uglavnom proizlazi iz povećane mogućnosti upotrebe digitalnih postupaka i alata među poslovnim registrima i trgovačkim društvima, kao i među poslovnim registrima u različitim državama članicama putem BRIS-a i učestalije primjene načela „samo jednom” (što znači, primjerice, smanjenu upotrebu papira, potrebu za putovanjima).

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Pokazatelj br. 1 (specifični cilj br. 1)

Pokazatelji će biti sljedeći:

- broj zahtjeva za podatke o trgovačkim društvima na stranici BRIS-a „Pronađite trgovačko društvo” na europskom portalu e-pravosuđe,
- broj zahtjeva za podatke o trgovačkim društvima iz sustava međupovezivanja registara stvarnog vlasništva (BORIS) i sustava međusobne povezanosti registra nesolventnosti (IRI),
- broj pravnih subjekata s brojem EUID (identifikator društva automatski dodijeljen društvima čiji su podaci dostupni putem BRIS-a),
- stajališta dionika (trgovačkih društava, registara, javnih tijela) o tome u kojoj je mjeri moguće prekogranično pretraživati podatke o trgovačkim društvima i pristupati im.

Pokazatelji će se mjeriti u odnosu na polaznu vrijednost (npr. broj zahtjeva prije početka provedbe, uglavnom na temelju statističkih podataka iz BRIS-a). Cilj je znatno povećanje brojeva. Preciznija ciljna vrijednost nije moguća jer brojevi ovise i o nekoliko drugih čimbenika koji nisu povezani s prijedlogom (npr. gospodarska situacija na jedinstvenom tržištu).

Pokazatelji će se pratiti na godišnjoj osnovi, s početkom najranije godinu dana od trenutka kad se mjere u potpunosti prenesu i postanu operativne u državama članicama, te u trajanju od pet godina (kako bi se uključili u izvješće o evaluaciji Direktive).

Pokazatelj br. 2 (specifični cilj br. 2)

Pokazatelji će biti sljedeći:

- troškovi trgovačkih društava za osnivanje društava kćeri ili podružnica u drugim državama članicama,
- broj izdanih jedinstvenih izvadaka trgovačkog društva,
- stajališta dionika (trgovačkih društava, registara, javnih tijela) o tome u kojoj je mjeri moguće upotrebljavati podatke trgovačkog društva izravno na prekograničnoj osnovi.

Pokazatelji će se mjeriti u odnosu na polaznu vrijednost (npr. troškovi prije početka provedbe, uglavnom na temelju statističkih podataka iz BRIS-a, poslovnih registara i od nadležnih tijela država članica, ako su dostupni). Cilj je znatno smanjenje troškova ili povećanje broja

izdanih jedinstvenih izvadaka o trgovačkim društvima. Preciznija ciljna vrijednost nije moguća jer brojke ovise i o nekoliko drugih čimbenika koji nisu povezani s prijedlogom (npr. gospodarska situacija na jedinstvenom tržištu).

Pokazatelji će se pratiti na godišnjoj osnovi, s početkom najranije godinu dana od trenutka kad se mjere u potpunosti prenesu i postanu operativne u državama članicama, te u trajanju od pet godina (kako bi se uključili u izvješće o evaluaciji Direktive).

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Provedba ovog prijedloga odvijat će se u fazama. Nakon stupanja na snagu ove Direktive započet će rad na donošenju provedbenog akta. Usporedno s time provodit će se aktivnosti povezane s tehničkim razvojem u BRIS-u i u državama članicama.

Privremeni raspored provedbe može se prikazati kako slijedi:

- 2024. donošenje Direktive,
- 2025. stupanje na snagu Direktive,
- 2026. donošenje provedbenog akta,
- 2026.–2027. tehnička provedba u BRIS-u i u državama članicama,
- 2027. prenošenje u državama članicama,
- 2028. provedba i primjena Direktive u državama članicama.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Ova je inicijativa usmjerena na prekogranična pitanja u području prava društava. Njome će se poboljšati dostupnost i pouzdanost usporedivih i višejezičnih podataka o trgovačkim društvima na razini EU-a te olakšati prekogranična upotreba tih podataka. Potrebno je usklađeno djelovanje kako bi se osiguralo da sve države članice imaju podatke u svojim poslovnim registrima i da su ti podaci dostupni u usporedivom i višejezičnom formatu na razini EU putem središnjeg sustava povezivanja registara. Potrebno je usklađeno djelovanje i kako bi se osigurale zajedničke provjere podataka o društvima prije unošenja u nacionalne poslovne registre u svrhu poboljšavanja njihove pouzdanosti i lakše upotrebe u prekograničnim situacijama. Slično tome, dodana vrijednost od povezivanja sustava povezivanja registara na razini EU-a isto se tako može ostvariti samo djelovanjem na razini EU-a.

Dosljedan pravni okvir za prekograničnu dostupnost podataka o trgovačkim društvima i za njihovu prekograničnu upotrebu može se uspostaviti isključivo na razini EU-a. Države članice ne mogu same u dostatnoj mjeri riješiti te probleme.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Prijedlogom se uzimaju u obzir pouke stečene iz uspostave i rada sustava BRIS te iz pregovora, prenošenja i provedbe Direktive o digitalizaciji prava društava (Direktiva (EU) 2019/1151).

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Prijedlogom se doprinosi cilju Komunikacije „Digitalni kompas 2030.: europski pristup za digitalno desetljeće” za pružanje ključnih internetskih javnih usluga europskim poduzećima. Bavi se i preprekama prekograničnom širenju s kojima se suočavaju mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) u skladu s komunikacijama „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.” i „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu”. Njime se doprinosi i uklanjanju preostalih neopravdanih prepreka i administrativnih opterećenja na jedinstvenom tržištu, kako je zatraženo u zaključcima Europskog vijeća od 24. i 25. ožujka 2022.

Njime se posebno uspostavljaju sinergije s:

— Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma,

— Uredbom (EU) br. 910/2014 („Uredba eIDAS”) i njezinom tekućom revizijom, koja se temelji na tehničkom okviru iz te uredbe za elektroničku identifikaciju i usluge povjerenja.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

U inicijativi se ponovno upotrebljava sastavnica e-dostava.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☐ **ograničeno trajanje**

- ☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG,
- ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje.

☒ **neograničeno trajanje**

- provedba s početnim razdobljem od 2025. do 2028.,
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna²

☒ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije,
- ☐ putem izvršnih agencija.

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile,
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti),
- ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu,
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe,
- ☐ tijelima javnog prava,

² Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva,
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva,
- ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, navedite pojedinosti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

U novom se prijedlogu, među ostalim, upotrebljava i proširuje područje primjene postojećeg sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS), čije je financiranje iz proračuna EU-a obvezno u skladu s pravom EU-a i koji se već financira iz programa Digitalna Europa, a njime upravlja Komisija. Za razvoj informacijskih tehnologija koji se zahtijeva ovim novim prijedlogom nisu potrebna dodatna sredstva u usporedbi s onima koja se već osiguravaju u okviru programa Digitalna Europa za razvojno održavanje (novi razvoj) i konzervativno održavanje (uklanjanje pogrešaka) BRIS-a (tj. 2 milijuna EUR godišnje) ni dodatni ljudski resursi.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Provedba Direktive preispitat će se *pet godina* nakon njezine potpune primjene. Komisija će o nalazima izvijestiti Europski parlament i Vijeće.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. *Obrazloženje predloženih načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i strategije kontrole*

Ova se inicijativa temelji na već postojećem sustavu povezivanja poslovnih registara (BRIS) koji je razvila Komisija (GU DIGIT). Ovim se prijedlogom nove direktive ne mijenjaju način upravljanja, mehanizam provedbe financiranja, načini plaćanja ili strategija kontrole koji su već uspostavljeni za sustav i koje primjenjuje Komisija.

Predloženom direktivom proširuje se područje primjene već uspostavljenog sustava BRIS, kojim se osiguravaju digitalni kanali za elektroničku komunikaciju među poslovnim registrima te između njih i europskog portala e-pravosuđe, te se pružaju novi načini dobivanja tih podataka (npr. putem BORIS-a i IRI-ja).

To zahtijeva daljnji razvoj već postojećih tehničkih specifikacija i normi, rad na daljnjem razvoju već postojećeg softvera i koordinaciju aktivnosti nacionalnih tijela.

Kako bi se ispunile te zadaće, na temelju predložene direktive ne treba povećati trenutačni broj osoblja u službama Komisije koje rade na poslovnom upravljanju (1 EPRV) i upravljanju projektima (1,25 EPRV-a) BRIS-a te se ne moraju povećati sredstva koja se već osiguravaju u okviru programa Digitalna Europa za obvezni razvoj sustava BRIS (oko 2 milijuna EUR godišnje).

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

Glavni utvrđeni rizici odnose se na sljedeće:

(a) prekoračenja vremena i troškova zbog nepredviđenih problema s primjenom informacijske tehnologije u pogledu daljnjeg razvoja informacijske tehnologije koji je Komisiji potreban za proširenje područja primjene postojećeg informacijskog sustava BRIS. Taj je rizik ublažen činjenicom da sustav BRIS već postoji i da je zreo te se temelji na već postojećim i zrelim sastavnicama, odnosno sastavnici e-dostava.

Taj se rizik već nastoji ukloniti postojećim standardnim sustavima unutarnje kontrole koji se upotrebljavaju u BRIS-u, posebno kontrolama upravljanja projektima koje su primjenjive na sve sustave koje je razvila Komisija (tj. nadzor upravljanja, upravljanje projektima i rizicima), a koji uključuju PM², metodologiju upravljanja projektima koju je razvila Komisija;

(b) odgode implementacije i uvođenja za koje su odgovorna tijela država članica. Taj je rizik već ublažen uspostavljenim alatima za komunikaciju i izvješćivanje, sporazumima o suradnji, redovitim popratnim sastancima i pružanjem tehničke potpore nacionalnim tijelima zaduženima za provedbu.

- 2.2.3. *Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti povezanih sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)*

Ova inicijativa ne utječe na troškovnu učinkovitost postojećih kontrola Komisije.

2.3. **Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti**

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

BRIS-om izravno upravlja Komisija. Sastavnicu europske središnje platforme sustava razvija GU DIGIT interno, dok sastavnicu europske pristupne točke za GU JUST razvija izvođač odabran u okviru natječajnog postupka.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif. ³	zemalja EFTA-e ⁴	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidati ⁵	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
	02.040501	Dif.	DA	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidati	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi

³ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁴ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁵ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

	nije primjenjivo					
--	------------------	--	--	--	--	--

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	Naslov 1.: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo
--	------	--

02.040501			2025.	2026.	2027. ⁶		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje										
02.040501	Obveze	(1a)	2,000	2,000	2,000					6,000
	Plaćanja	(2a)	2,000	2,000	2,000					6,000
Proračunska linija	Obveze	(1b)								
	Plaćanja	(2b)								
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁷										
Proračunska linija		(3)								

⁶ Razvoj informacijskih tehnologija bit će potreban i u razdoblju koje počinje 2028. kako bi se dovršilo razvojno održavanje, nakon čega slijedi konzervativno održavanje.

⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

UKUPNA odobrena sredstva za 02.040501	Obveze	=1a+1b +3								
	Plaćanja	=2a+2b +3								

○ UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	2,000	2,000	2,000					6,000
	Plaćanja	(5)	2,000	2,000	2,000					6,000
○ UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.: Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	2,000	2,000	2,000					6,000
	Plaćanja	=5+6	2,000	2,000	2,000					6,000

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više od jednog naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak:

○ UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	2,000	2,000	2,000					6,000
	Plaćanja	(5)	2,000	2,000	2,000					6,000
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	2,000	2,000	2,000					6,000
	Plaćanja	=5+6	2,000	2,000	2,000					6,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

U ovaj se odjeljak unose „administrativni proračunski podaci”, koji prethodno moraju biti uneseni u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog 5. Odluci Komisije o internim pravilima za izvršenje dijela „Komisija” općeg proračuna Europske unije), koji se unosi u DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2025.	2026.	2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO
GU JUST							
☒ Ljudski resursi		0,385	0,385	0,385			1,155
☐ Ostali administrativni rashodi							
GU JUST UKUPNO	Odobrena sredstva	0,385	0,385	0,385			1,155

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,385	0,385	0,385				1,155
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	--	--	--	-------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2025.	2026.	2027. ⁸		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	2,385	2,385	2,385			7,155

⁸ Razvoj informacijskih tehnologija bit će potreban i u razdoblju koje počinje 2028. kako bi se dovršilo razvojno održavanje, nakon čega slijedi konzervativno održavanje.

iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Plaćanja	2,385	2,385	2,385					7,155
--	----------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--------------

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ⇓			2025.		2026.		2027. ⁹				Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)						UKUPNO	
	REZULTATI																	
	Vrsta 10	Prosje čni trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Troša k	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ukupn i broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ¹¹ Proširenje područja primjene postojećeg sustava povezivanja poslovnih registara (BRIS)																		
— Rezultat	Inform acijski sustav	2,000	1	2,000	1	2,000	1	2,000										
— Rezultat																		
— Rezultat																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1			1	2,000	1	2,000	1	2,000										
SPECIFIČNI CILJ br. 2 ...																		

⁹ Razvoj informacijskih tehnologija bit će potreban i u razdoblju koje počinje 2028. kako bi se dovršilo razvojno održavanje, nakon čega slijedi konzervativno održavanje.

¹⁰ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

¹¹

— Rezultat																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO	1	2,000	1	2,000	1	2,000												

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- X Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2025.	2026.	2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	UKUPNO
--	-------	-------	-------	--	--	---------------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

Izvan NASLOVA 7.¹²								
--------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

¹² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2025.	2026.	2027. ¹³		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
○ Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	2,25	2,25	2,25				
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)							
01 01 01 11 (izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
○ Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) ¹⁴							
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)							
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
XX 01 xx yy zz ¹⁵	— u sjedištima						
	— u delegacijama						
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
UKUPNO	2,25	2,25	2,25				

¹³ Ljudski resursi bit će potrebni i u razdoblju od 2028. kako bi se osiguralo upravljanje poslovanjem i projektima za sustav.

¹⁴ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

¹⁵ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Ovim se prijedlogom ne povećava trenutačni broj osoblja u službama Komisije koje već radi na poslovnom upravljanju (1 EPRV) i upravljanju projektima (1,25 EPRV-a) sustava BRIS.
Vanjsko osoblje	

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti predmetne proračunske linije i odgovarajuće iznose. U slučaju većeg reprogramiranja dostaviti tablicu u Excel formatu.

Razvoj BRIS-a već je obuhvaćen programom Digitalna Europa. Za ovaj novi prijedlog nije potreban dodatni proračun u usporedbi s proračunom koji je već predviđen za razvoj informacijske tehnologije u okviru programa Digitalna Europa za razvojno održavanje (novi razvoj) i konzervativno održavanje (uklanjanje pogrešaka) BRIS-a (tj. 2 milijuna EUR godišnje).

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☐ zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2025.	2026.	2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								

UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ¹⁶				
			2025.	2026.	2027.		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)
Članak							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije).

--

¹⁶

Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.